

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044 1, 2, 16, 18, 19,
20, 21, 23 IR 24 STRAIPSNIŲ, KETVIRTOJO IR PENKTOJO SKIRSNŲ PAVADINIMŲ
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 20¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO,
TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605 5 IR 7 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO
NR. XII-2507 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP-17-986(2)) (16-13634(4))**

2017-11-06 Nr. NV-2813

Vilnius

Projektų rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Projektų tikslas: optimizuoti neįgaliųjų specialiųjų poreikių (nuolatinės slaugos, priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo pritaikymo išlaidų kompensacijos) ir jų lygio nustatymą, tikslinių kompensacijų šiems poreikiams tenkinti dydžius, jų mokėjimo tvarką, panaikinti neįgaluosius diskriminuojančią nedarbingo asmens sąvoką, efektyviau ir skaidriau organizuoti Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos (toliau – Tarnyba) bei Ginčų komisijos veiklą.

Dabartinė situacija:

- Neįgalioju yra laikomas asmuo, kuriam yra nustatytas neįgalumo lygis (vaikams iki 18 metų) arba 55 proc. ir mažesnis darbingumo lygis (darbingo amžiaus asmenims), arba specialiųjų poreikių lygis (senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims).
- Neįgalumo lygis, darbingumo lygis ir jų nustatymas reglamentuoti įstatymu (nustato Tarnyba), o specialiųjų poreikių lygis – socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu (nustato savivaldybės);
- Asmenims, kuriems nustatyti specialieji poreikiai skiriamos tikslinės kompensacijos: slaugos išlaidų tikslinė kompensacija (280 eurų), priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija (112 arba 56 eurai). Be to, neįgalieji, turintys sutrikusią judėjimo funkciją, turi teisę kas mėnesį gauti transporto išlaidų kompensaciją (9,5 euro), bei galimybę vieną kartą per 6 metus gauti lengvųjų automobilių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją (iki 1216 eurų dydžio).
- Šalyje gyvena 245 tūkst. neįgaliųjų, iš kurių: 41 tūkst. yra nustatytas slaugos poreikis, 56 tūkst. – priežiūros (pagalbos) poreikis.
- Tikslinių kompensacijų dydžiai priklauso nuo nustatyto darbingumo ar neįgalumo lygio bei amžiaus (pvz. senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims skiriamos dvigubai mažesnės kompensacijos priežiūrai nei darbingo amžiaus asmenims), nors įstatyme įtvirtinta nuostata, kad specialieji poreikiai tenkinami neatsižvelgiant į asmens amžių, neįgalumo ar darbingumo lygį.
- Specialieji poreikiai nustatomi vadovaujantis tik medicininiiais kriterijais (nevertinamas asmens savarankiškumas). Tarnyba negali panaikinti priimtų sprendimų, net paaiškėjus apie galimai neteisėtai nustatytą neįgalumą;
- Tikslinės kompensacijos skiriamos tik pinigine forma net ir nustačius, kad jos naudojamos ne neįgaliojo poreikiams tenkinti. Kompensacijos mokamos tik deklaravusiems gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje;
- Ginčų komisijos (nagrinėja ginčus tarp asmens, pensiją ar kompensaciją mokančios institucijos ir Tarnybos) pirmininką ir narius 5 metams skiria ir atleidžia socialinės apsaugos ir darbo ministras.

Esmė:

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme siūloma:

- apibrėžti specialiųjų poreikių sąvoką, specialiųjų poreikių lygio nustatymą, terminus, specialiųjų poreikių rūšis, dėl kurių sprendimą priima Taryba, sudaryti galimybes Tarybos direktoriui organizuoti sprendimų priėmimo Taryboje tikrinimus ir prireikus juos panaikinti;
- atsisakyti specialiojo transporto išlaidų kompensacijos poreikio (nebebūtų nustatomas);
- nustatant specialiuosius poreikius, remtis ne tik medicininiais kriterijais bet ir asmens savarankiškumo kasdienėje veikloje vertinimu (atliktų savivaldybių socialiniai darbuotojai);
- atsisakyti sąvokų „nedarbingas“ ir „iš dalies darbingas“;
- nustatyti Ginčų komisijos pirmininko ir jos narių rinkimą konkurso būdu, reikalavimus jų išsilavinimui ir darbo patirčiai bei apriboti kadencijų skaičių (ne daugiau 2).

Transporto lengvatų įstatyme siūloma:

- transporto išlaidų kompensaciją (9,5 euro) mokėti tik asmenims, kuriems jos poreikis buvo nustatytas iki įstatymų pakeitimų įsigaliojimo;
- pratęsti galimybę šeimoms gauti lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją kai neįgaliam vaikui sukakus 18 metų ir toliau nepertraukiamai yra nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis.

Tikslinių kompensacijų įstatyme siūloma:

- nustatyti 2 (buvo 1) tikslinių kompensacijų lygius ir dydžius slaugomiems asmenims (280 eurų arba 201,6 euro) ir 2 priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinių kompensacijų lygius ir dydžius (112 eurų arba 56 eurai);
- galimybę dėl tikslinės kompensacijos paskyrimo kreiptis ne tik neįgaliajam, bet ir jo sutuoktiniui, artimajam giminei ar socialines paslaugas teikiančiam asmeniui;
- sudaryti galimybę tikslines kompensacijas teikti ir nepinigine forma - asmeninio asistento, slaugos, transporto paslaugomis;
- tikslines kompensacijas skirti Lietuvos Respublikoje faktiškai gyvenantiems asmenims (taip pat ir nedeclaravusiems gyvenamosios vietos šalyje).

Pakeitimai įsigaliojė nuo 2018 m. liepos 1 d., papildomų lėšų poreikis - apie 2 mln. eurų per pirmus metus (1,8 mln. eurų savivaldybėms išmokoms administruoti ir specialistų dalyvavimui specialiųjų poreikių vertinime); 0,2 mln. eurų lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijai mokėti šeimoms (apie 165), slaugančioms neįgalų vaiką ir jiems sukakus 18 metų).

Projektas įtrauktas į Seimo rudens sesijos darbų programą, svarstymas - lapkričio mėn.

Derinimas: projektai derinti su Vidaus reikalų, Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo, Finansų, Teisingumo ministerijomis, Lietuvos savivaldybių asociacija, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba, Neįgaliųjų reikalų departamentu, Europos teisės departamentu, Lietuvos žmonių su negalia sąjunga, Lietuvos paraplegikų asociacija. Neatsižvelgta į Teisingumo ministerijos pastabą netaikyti išieškojimo iš tikslinių kompensacijų, nes bus vykdomas ne išieškojimas, o permokų išskaičiavimas.

Atitiktis Vyriausybės programai: įgyvendina Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 1.1.1.2. darbą („Naujos tikslinių kompensacijų mokėjimų tvarkos, panaikinančios didelius atotrūkius tarp tikslinių kompensacijų ir diskriminacines nuostatas dėl amžiaus nustatymas“).

Dalykinio vertinimo išvada: siūlome Aiškinamajame rašte įrašyti, kad asmens savarankiškumą savivaldybėse vertins socialiniai darbuotojai, o ne socialinių darbuotojų padėjėjai.

Siūlome svarstyti Vyriausybės posėdyje B dalyje, o pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017-11-03 išvadoje pateiktas redakcines pastabas projektą ir Aiškinamąjį raštą patikslinti prieš pateikiant jį pasirašyti Ministrui Pirmininkui.

Rasa Laiconienė, tel. 8 706 63853, el. p. rasa.laiconiene@lrv.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-10-25 Nr. (25.1-34) SD - 6036

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) parengė ir teikia svarstyti Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1, 2, 16, 18, 19, 20, 21, 23 ir 24 straipsnių, ketvirtojo ir penktojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 ir 7 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 3) (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektų tikslas – optimizuoti neįgaliųjų specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), transporto išlaidų kompensacijos, lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikių (toliau kartu – specialieji poreikiai) ir specialiųjų poreikių lygio nustatymą, tikslinių kompensacijų specialiesiems poreikiams tenkinti skyrimą, mokėjimą ir kontrolę, įgyvendinti Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto rekomendaciją panaikinti neįgaluosius diskriminuojančią nedarbingo asmens sąvoką, sudaryti prielaidas efektyviam Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) darbui, sumažinti korupcijos rizikos veiksnius Ginčų komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Ginčų komisija) veikloje.

Įstatymų projektų uždaviniai – apibrėžti specialiųjų poreikių lygio sąvoką, reglamentuoti specialiųjų poreikių rūšis, specialiųjų poreikių ir specialiųjų poreikių lygio nustatymo terminus, subjektus, dalyvaujančius vertinant šiuos poreikius, nustatyti tikslinių kompensacijų šioms poreikiams tenkinti dydžius, mokėjimo tvarką, reglamentuoti Tarnybos priimtų sprendimų kontrolę, jų sustabdymo ir panaikinimo tvarką, užtikrinti šeimų, auginančių slaugomus vaikus, teisę gauti lengvojo automobilio įsigijimo kompensaciją, slaugomam vaikui sukakus 18 metų, nustatyti Ginčų komisijos pirmininko ir narių kadencijų skaičių bei

kvalifikacinius reikalavimus jų išsilavinimui.

Įstatymų projektuose siūlomais sprendimais bus užtikrintas naujos tikslinių kompensacijų mokėjimo tvarkos, panaikinančios didelius atotrūkius tarp tikslinių kompensacijų ir diskriminacines nuostatas dėl amžiaus, nustatymas.

Įstatymų projektai patikslinti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2017 m. liepos 19 d. pateiktą išvadą Nr. NV-1900 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Politikos įgyvendinimo grupės 2017 m. liepos 21 d. pateiktą pažymą Nr. NV-1929.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pateiktas pastabas:

1. Įvertinus 1 pastabą, Įstatymo projektas Nr. 1 papildytas nuostatomis, išskiriančiomis specialiųjų poreikių rūšis: nuolatinės slaugos; nuolatinės priežiūros (pagalbos); lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos; ugdymo; techninės pagalbos priemonių; aplinkos ir būsto pritaikymo. Taip pat siūloma nustatyti, kad Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) priimtų sprendimus dėl specialiojo nuolatinės slaugos poreikio, specialiojo nuolatinės priežiūros (poreikio) bei specialiojo lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensavimo poreikio.

2. Įvertinus 2 pastabą, atsisakyta nuostatų, suteikiančių teisę Tarnybos direktoriui naikinti Tarnybos priimtus sprendimus. Atsižvelgiant į pastabą, kad Įstatymo projekto Nr. 1 5 straipsnyje dėstomo Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo (toliau – Įstatymas) 18 straipsnio pakeitimo nuostatos nederą tarpusavyje, atsisakyta nuostatų, kad sprendimus priima Tarnybos teritoriniai skyriai, siūloma nustatyti, kad sprendimus priima Tarnyba.

3. Darbo tvarka suderinta, kad nebus atsižvelgta į 3 pastabą. Pažymėtina, kad Įstatymo projektu Nr. 1 nesiūloma apibrėžti konkrečių darbingumo lygių ar jų intervalų. Pagal šiuo projektu siūlomą reglamentavimą asmenims darbingumo lygis būtų nustatomas 5 procentų intervalu, ir asmenys nebūtų skirstomi pagal darbingumo lygį į nedarbingus, iš dalies darbingus ir darbingus, todėl netikslinga kiekvienam (5 procentų intervalui) nustatyti atskirus požymius ar nustatymo sąlygas (tokių intervalų būtų net vienuolika). Įstatymu grindžiamas reguliavimas bus detalizuojamas įstatymo įgyvendinamajame teisės akte, nes tai objektyviai lemia būtinumas remtis tam tikros srities specialiomis žiniomis ir profesine kompetencija. Darbingumo lygio sąvoka yra apibrėžta Įstatymo 2 straipsnyje. Šiuo siūlymu būtų įgyvendinta Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto rekomendacija atsisakyti neįgaliuosius diskriminuojančios sąvokos „nedarbingas“.

4. Įvertinus 4 pastabą ir siekiant teisinio reguliavimo apibrėžtumo, Įstatymo projektas Nr. 1 papildytas Įstatymo 19 straipsnio pakeitimu, kuriame siūloma apibrėžti kiekvieno neįgalumo lygio svarbiausius požymius ir nustatymo sąlygas. Taip pat Įstatymo 20¹ straipsnyje siūloma apibrėžti kiekvieno specialiųjų poreikių lygio svarbiausius požymius ir nustatymo sąlygas.

5. Įvertinus 5 pastabą, patikslinti specialiųjų poreikių nustatymo terminai.

6. Įvertinus 6 pastabą, Įstatymo projekte Nr. 1 dėstomame Įstatymo 20¹ straipsnyje peržiūrėtos formuluotės „gali būti“ vartojimas.

7. Įvertinus 7 pastabą, atsisakyta Įstatymo 23 straipsnio pakeitimo perteklinės ir asmens teisės ribojančios nuostatos, kad, pasibaigus įgaliojimų laikui, Ginčų komisijos pirmininkas ir Ginčų komisijos nariai pareigas eina, kol paskiriami nauji nariai.

8. Įvertinus 8 pastabą, patikslinta Įstatymo projekto Nr. 1 įsigaliojimą ir įgyvendinimą reglamentuojančiame nurodyto projekto 13 straipsnyje pateikta nuoroda į Įstatymo projekto Nr. 13 straipsnio 3 dalį ir nurodyta nuoroda į minėto straipsnio 5 dalį.

9. Įvertinus 9 pastabą, pažymėtina, kad, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, vien įstatymų, kuriuose vartojamos sąvokos „nedarbingas“ ar „iš dalies darbingas“, yra 27. Atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, nuostatas, institucijos, atsakingos už teisės aktų, kuriuose vartojamos minėtos sąvokos, rengimą, turės minėtus teisės aktus esant galimybei pakeisti.

10. Įvertinus 10 pastabą, Įstatymo projekte Nr. 2 siūloma nuostatą „gali vairuoti lengvąjį automobilį“ keisti į nuostatą „turi vairuotojo pažymėjimu patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį“, nes Įstatymo projekte Nr. 2 nurodyta lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacija yra skirta asmens specialiesiems poreikiams, susijusiems su jo mobilumu, tenkinti.

11. Įvertinus 11 pastabą bei tai, kad siūlomu teisiniu reguliavimu yra numatoma nuo Įstatymų projektų įsigaliojimo specialiojo transporto išlaidų kompensacijos poreikio nenustatyti (jis bus keičiamas specialiuoju nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikiu), transporto išlaidų kompensacijos naujai nebus skiriamos, siūloma Įstatymo projekte Nr. 2 atsisakyti nuostatų, susijusių su minėta kompensacija, reglamentavimo, papildyti minėtą projektą 7¹ straipsniu „Teisė į transporto išlaidų kompensaciją“ ir nustatyti, kad asmenys, kuriems yra nustatytas specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis, turi teisę gauti 0,25 BSI dydžio transporto išlaidų kompensaciją iki nustatyto specialiojo transporto išlaidų kompensacijos poreikio termino pabaigos.

12. Įvertinus 12 pastabą, Įstatymo projektu Nr. 3 keičiamo Tikslinių kompensacijų įstatymo (toliau – Tikslinių kompensacijų įstatymas) 1 straipsnio 5 dalyje nurodytas ir Įstatymas.

13. Įvertinus 13 pastabą, atsisakyta Tikslinių kompensacijų įstatymo 5 straipsnio 3 dalies pirmojo sakinio ir to paties straipsnio 4 dalies.

14. Įvertinus 14 pastabą, Tikslinių kompensacijų įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje vietoj žodžio „kontroliuoja“ įrašytas žodis „prižiūri“.

15. Įvertinus 15 pastabą, patikslinta Tikslinių kompensacijų įstatymo 8 straipsnio 2 dalis, nustatant, kad tikslinė kompensacija gali būti keičiama nepinigine forma ir tada, kai ji mokama slaugančiam asmeniui, ir kad socialinės apsaugos ir darbo ministras nustato, kokiomis socialinėmis ir (ar) kitomis paslaugomis gali būti keičiamos tikslinės kompensacijos.

16. Įvertinus 16 pastabą, Tikslinių kompensacijų įstatymo 10 straipsnio 1 ir 2 dalyse žodis „lygmens“ pakeistas į žodį „lygio“.

17. Įvertinus 17 pastabą, Tikslinių kompensacijų įstatymo 11 straipsnio 8 dalyje patikslinti terminai.

18. Įvertinus 18 pastabą, Tikslinių kompensacijų įstatymo 2 straipsnyje siūloma atsisakyti Tikslinių kompensacijų įstatymo 1 straipsnio įsigaliojimo išimties (šio straipsnio pakeitimas bus teikiamas atskiru įstatymo projektu).

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Politikos įgyvendinimo grupės pažymoje pateiktas pastabas, papildytas Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, nurodant statistinius duomenis apie tikslinių kompensacijų gavėjus, tikslinių kompensacijų dydžių skirtumus, pateikti argumentai ir priežastys, dėl kurių į specialiųjų poreikių vertinimą reikėtų įtraukti savivaldybių darbuotojus. Taip pat papildyta informacija dėl lėšų poreikio apskaičiavimo. Lėšų poreikis apskaičiuotas vadovaujantis specialiųjų poreikių nustatymo bandomojo tyrimo, kuriame dalyvavo Alytaus m., Alytaus rajono, Biržų rajono, Ukmergės rajono, Utenos rajono ir Elektrėnų savivaldybės, duomenimis.

Įstatymų projektai darbo tvarka suderinti su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Politikos įgyvendinimo grupės atstovais. Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabos, kurios nepavyko suderinti darbo tvarka, teikiama derinimo pažyma.

Konkrečios Įstatymų projektų nustatytos teisinio reguliavimo priemonės apibūdinamos ir jas pagrindžiantys argumentai nurodyti Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymų projektus parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinės aprėpties departamento Lygių galimybių skyriaus patarėja Daiva Zabarauskienė, tel. 266 8129,

el. p. daiva.zabarauskiene@socmin.lt, ir Socialinio draudimo ir pensijų departamento Valstybinių pensijų skyriaus vedėja Inga Barauskaitė, tel. 266 8118, el. p. inga.barauskaite@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.
2. Įstatymų projektai, 21 lapas.
3. Įstatymų projektų lyginamieji variantai, 11 lapų.
4. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 14 lapų.
5. Direktyvos 2014/54/ES ir Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 pakeitimo įstatymo projekto atitikties lentelė, 1 lapas.
6. Derinimo pažyma, 1 lapas.
7. Įstatymų projektų antikorporacinio vertinimo pažymos, 27 lapai.

Ministras

Linas Kukuraitis

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044 1, 2, 16, 18, 19, 20, 21, 23 IR 24 STRAIPSNIŲ, KETVIRTOJO IR PENKTOJO SKIRSNIŲ PAVADINIMŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 20^l STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605 5 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 7^l STRAIPSNIU ĮSTATYMO BEI LIETUVOS RESPUBLIKOS TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO NR. XII-2507 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1, 2, 16, 18, 19, 20, 21, 23 ir 24 straipsnių, ketvirtojo ir penktojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20^l straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 ir 7 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7^l straipsniu įstatymo bei Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 pakeitimo įstatymo projektams ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti socialinės apsaugos ir darbo ministrą Liną Kukuraitį, o jam negalint dalyvauti – socialinės apsaugos ir darbo viceministrę Vilną Šilalienę atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Kalba sutvarkyta

2017-10-17

Teisės apsaugos ir darbo ministras
Alesha Ryndkovas
2017-10-17

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044
1, 2, 16, 18, 19, 20, 21, 23 IR 24 STRAIPSNIŲ, KETVIRTOJO IR PENKTOJO SKIRSNIŲ
PAVADINIMŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 20¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605 5 IR
7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 7¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMAS
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO NR. XII-2507
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1, 2, 16, 18, 19, 20, 21, 23 ir 24 straipsnių, ketvirtojo ir penktojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 ir 7 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas Nr. 3) (toliau kartu – Įstatymų projektai) tikslas – optimizuoti neįgaliųjų specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), transporto išlaidų kompensacijos, lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikių (toliau kartu – specialieji poreikiai) ir specialiųjų poreikių lygio nustatymą, tikslinių kompensacijų specialiesiems poreikiams tenkinti skyrimą, mokėjimą ir kontrolę, įgyvendinti Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto rekomendaciją panaikinti neįgaliuosius diskriminuojančią nedarbingo asmens sąvoką, sudaryti prielaidas efektyviam Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) darbui, sumažinti korupcijos rizikos veiksnius Ginčų komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Ginčų komisija) veikloje.

Įstatymų projektai parengti atsižvelgiant į tai, kad:

1) Specialiųjų poreikių lygio sąvoka ir specialiųjų poreikių lygio nustatymas reglamentuojamas tik įstatymo įgyvendinamajame teisės akte, t. y. Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo sąlygose bei taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. A1-316 „Dėl Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo sąlygų bei taisyklių patvirtinimo“, nors Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad neįgalioju laikomas asmuo, kuriam šio Įstatymo nustatyta tvarka nustatytas neįgalumo lygis (asmenys iki 18 metų) arba 55 procentų ir mažesnis darbingumo lygis (darbingo amžiaus asmenys), arba specialiųjų poreikių lygis (senatvės pensijos amžių sukakę asmenys). Specialiųjų poreikių lygio nustatymas asmenims

suteikia panašias socialines garantijas ir lengvatas, kokios taikomos asmenims, kuriems nustatomas neįgalumo ar darbingumo lygis.

2) Neįgalieji, kuriems yra nustatytas specialusis nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), transporto išlaidų kompensacijos, lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis, turi teisę gauti tikslines kompensacijas šiems poreikiams tenkinti, tačiau Įstatyme nėra apibrėžiamos specialiųjų poreikių rūšys, neregamentuota, kuri institucija ir kokiam terminui minėtus poreikius nustato;

3) Asmenims, kuriems nustatyti specialieji poreikiai, yra skiriamos ir mokamos tikslinės kompensacijos, kurių dydžiai yra diskriminuojantys asmenis dėl amžiaus (senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims skiriamos dvigubai mažesnės tikslinės kompensacijos nuolatinei priežiūrai (pagalbai) nei darbingo amžiaus asmenims); dėl negalios sunkumo (tikslinių kompensacijų dydžiai darbingo amžiaus asmenims priklauso nuo jiems nustatyto darbingumo lygio, vaikams – nuo jiems nustatyto neįgalumo lygio), nors Įstatyme įtvirtintos nuostatos, kad specialieji poreikiai tenkinami neatsižvelgiant į asmens amžių, neįgalumo ar darbingumo lygį.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, šalyje gyvena 245 tūkst. neįgalųjų, iš kurių 41 tūkst. yra nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis (iš jų – 7 tūkst. darbingo amžiaus asmenų), 56 tūkst. asmenų nustatytas nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis (iš jų – 13 tūkst. darbingo amžiaus asmenų). 33 tūkst. senatvės pensijos amžių sukakusių neįgalųjų, kuriems yra nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, gauna per pusę mažesnes tikslines kompensacijas nuolatinei priežiūrai (pagalbai) nei darbingo amžiaus asmenys, turintys tuos pačius sveikatos ar organizmo funkcijų sutrikimus.

4) Labai dideli atotrūkiai tarp tikslinių kompensacijų nuolatinei slaugai (280 Eur) ir nuolatinei priežiūrai (pagalbai) (112 arba 56 Eur), transporto išlaidų kompensacija (9,5 Eur) nesudaro galimybių tenkinti specialiuosius poreikius.

5) Specialiųjų poreikių nustatymas vadovaujantis tik medicininiais kriterijais yra ydingas, nes neįvertinamas asmens savarankiškumas, nenustatomas specialiosios pagalbos mastas ir priemonės.

6) Specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis yra nustatomas asmenims, kurie dėl judėjimo negalios negali naudotis visuomeniniu transportu. Tai reiškia, kad šiems asmenims yra reikalinga kito asmens priežiūra (pagalba) arba net ir slauga. Šiems asmenims nustačius specialųjį nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikį, nustatomas ir specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis ir mokamos dvi tikslinės kompensacijos, iš esmės skirtos tiems patiems specialiesiems poreikiams tenkinti. Atsižvelgiant į tai, kad transporto išlaidų kompensacija iš esmės nespėdžia asmens specialiųjų poreikių tenkinimo klausimų, ir siekiant, kad tikslinės

kompensacijos nesidubliuotų, tikslinga optimizuoti specialiųjų poreikių, kuriems tenkinti yra skiriamos minėtos kompensacijos, nustatymą ir kompensacijų skyrimą.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2016 m. transporto išlaidų kompensacijas gavo 59 tūkst. neįgalųjų (beveik pusei iš jų ši kompensacija paskirta neterminuotam laikui).

7) Nėra teisinių galimybių prireikus tikslines kompensacijas keisti socialinėmis ir (ar) kitomis (asmeninio asistento, slaugos, transporto ir kt.) asmens specialiesiems poreikiams patenkinti reikalingomis paslaugomis. Vertinant specialiuosius poreikius nedalyvaujant socialiniams darbuotojams, neįgalus asmuo lieka jiems „nematomas“, jeigu jis ar jo artimieji nesikreips į savivaldybę dėl socialinių paslaugų.

8) Praktikoje dažnai pasitaiko atvejų, kai neįgalieji, kuriems nustatyti specialieji poreikiai, dėl sunkios sveikatos būklės negali pasinaudoti savo teise kreiptis dėl tikslinės kompensacijos paskyrimo, nes jie negali atvykti į savivaldybę, negali pasirašyti prašymo, negali įgalioti kito asmens (notarai jų įgaliojimų netvirtina, nes jie negali aiškiai išreikšti savo valios), o globėjai ar rūpintojai jiems nepaskirti. Kol vyksta teisminiai procesai dėl asmens pripažinimo neveiksniu ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje ir globėjo ar rūpintojo paskyrimo, šie asmenys lieka be išmokų, skirtų su jų nuolatine slauga ar nuolatine priežiūra (pagalba) susijusioms išlaidoms kompensuoti.

9) Vaikų neįgalumo lygio priežastis yra įgimtos ar vėliau atsiradusios ligos bei traumos, dėl kurių išsivystė organizmo funkcijų sutrikimai, ir ši priežastis neturi įtakos neįgaliejiems vaikams skiriamoms išmokoms ar socialinėms garantijoms. Nuostata dėl neįgalumo lygio priežasties nustatymo yra perteklinė.

10) 2016 m. balandžio 6–7 d. Jungtinių Tautų Neįgalųjų teisių komiteto 15-ojoje sesijoje Ženevoje (Šveicarija) įvyko pirmosios Lietuvos ataskaitos (pateikta 2012 m.) dėl Jungtinių Tautų neįgalųjų teisių konvencijos įgyvendinimo svarstymas. Jungtinių Tautų Neįgalųjų teisių komitetas, apsvaustęs pirminę Lietuvos Jungtinių Tautų neįgalųjų teisių konvencijos įgyvendinimo ataskaitą, 2016 m. balandžio 20 d. pateikė rekomendacijas Lietuvai, kuriose rekomendavo atsisakyti šiame ir kituose teisės aktuose vartojamos sąvokos „nedarbingas“.

11) Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba 2016 m. kovo 4 d. antikorupcinio vertinimo išvadoje Nr. 4-01-1667 „Dėl Ginčų komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Darbo ginčų komisijos veiklą reglamentuojančių teisės aktų“ nurodė, kad, Ginčų komisijos pirmininkui ir nariams dirbant neribotą laiką, gali užsimegzti asmeniniai neformalūs ryšiai tarp narių, todėl priimami sprendimai, kai ilgą laiką nevyksta Ginčų komisijos narių pasikeitimai, gali būti nepakankamai objektyvūs. Neaiški skyrimo į Ginčų komisijos narius tvarka, nenustatyti reikalavimai kvalifikacijai yra laikomi korupcijos rizikos veiksniumi.

12) Šeimos, auginančios neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, vaikui (įvaikiui) sukakus 18 metų, netenka teisės pasinaudoti Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo (toliau – Transporto lengvatų įstatymas) 7 straipsnyje numatyta galimybe vieną kartą per 6 metus gauti iki 32 minimalių gyvenimo lygių (toliau – MGL) dydžio lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją, net ir tais atvejais, kai vaikui (įvaikiui) sukakus 18 metų specialusis nuolatinės slaugos poreikis išlieka.

Įstatymų projektų uždaviniai – apibrėžti specialiųjų poreikių lygio sąvoką, reglamentuoti specialiųjų poreikių rūšis, specialiųjų poreikių ir specialiųjų poreikių lygio nustatymo terminus, subjektus, dalyvaujančius vertinant šiuos poreikius, nustatyti tikslinių kompensacijų šiems poreikiams tenkinti dydžius, mokėjimo tvarką, reglamentuoti Tarnybos priimtų sprendimų kontrolę, jų sustabdymo ir panaikinimo tvarką, užtikrinti šeimų, auginančių slaugomus vaikus, teisę gauti lengvojo automobilio įsigijimo kompensaciją, slaugomam vaikui sukakus 18 metų, nustatyti Ginčų komisijos pirmininko ir narių kadencijų skaičių bei reikalavimus jų išsilavinimui.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinės aprėpties departamento Lygių galimybių skyriaus patarėja Daiva Zabarauskienė, tel. 266 8129, el. p. daiva.zabarauskiene@socmin.lt, ir Socialinio draudimo ir pensijų departamento Valstybinių pensijų skyriaus vedėja Inga Barauskaitė, tel. 266 8118, el. p. inga.barauskaite@socmin.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

1) Įstatymo 1 straipsnis nustato, kad šio Įstatymo tikslas – užtikrinti neįgaliųjų lygias teises ir galimybes visuomenėje, nustatyti neįgaliųjų socialinės integracijos principus, apibrėžti socialinės integracijos sistemą ir jos prielaidas bei sąlygas, neįgaliųjų socialinę integraciją įgyvendinančias institucijas, neįgalumo lygio ir darbingumo lygio nustatymą, profesinės reabilitacijos paslaugų teikimą, specialiųjų poreikių nustatymo ir tenkinimo principus.

2) Įstatymo 2 straipsnis nustato, kad neįgalusis yra asmuo, kuriam šio Įstatymo nustatyta tvarka nustatytas neįgalumo lygis arba 55 procentų ir mažesnis darbingumo lygis, arba specialiųjų poreikių lygis.

3) Specialiųjų poreikių lygio sąvoka neapibrėžta Įstatyme. Specialiųjų poreikių lygio nustatymas reglamentuojamas Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo sąlygose bei taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. A1-316 „Dėl Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo sąlygų bei

taisyklių patvirtinimo“. Minėtose taisyklėse nustatyta, kad specialiųjų poreikių lygį, jo terminą senatvės pensijos amžių sukačusiems asmenims nustato savivaldybės.

4) Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 5 punkte nustatyta, kad Tarnyba pagal kompetenciją dalyvauja formuojant ir įgyvendinant neįgalųjų socialinės integracijos politiką dėl neįgalumo lygio, darbingumo lygio, profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio ir specialiųjų poreikių nustatymo.

5) Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 6 punkte nustatyta, kad savivaldybės vykdo neįgalųjų socialinės integracijos, neįgalųjų specialiųjų poreikių tenkinimo teikiant socialines paslaugas veiklą. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 14 dalis nustato, kad viena iš savivaldybių savarankiškų funkcijų yra sudaryti savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgalųjų socialinio integravimo į bendruomenę sąlygas.

6) Įstatymo 18 straipsnis nustato neįgalumo lygį ir darbingumo lygį nustatančią instituciją, kuri priima sprendimus dėl: neįgalumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino; darbingumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino; profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio asmenims iki 18 metų, kurie yra (buvo) draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu, ir asmenims, vyresniems kaip 18 metų; neįgalųjų darbo pobūdžio ir sąlygų; bendro pirminio neįgalųjų specialiųjų poreikių nustatymo; netekto darbingumo procentų.

7) Įstatymo 19, 20 ir 21 straipsniuose yra nustatyta, kad įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliotos institucijos bei Socialinės apsaugos ir darbo, Sveikatos apsaugos bei Švietimo ir mokslo ministerijos.

8) Įstatymo 20 straipsnis nustato, kad asmenys, kuriems nustatytas 0–25 proc. darbingumo lygis, laikomi nedarbingais, asmenys, kuriems nustatytas 30–55 proc. darbingumo lygis, laikomi iš dalies darbingais, ir asmenys, kuriems nustatytas 60–100 proc. darbingumo lygis, laikomi darbingais.

9) Įstatymo 23 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Ginčų komisijos pirmininką ir narius 5 metams skiria į pareigas ir atleidžia iš jų socialinės apsaugos ir darbo ministras, taip pat nustatyta, kad Ginčų komisijos pirmininku ir nariu gali būti skiriamas nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis. Minėto straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad, pasibaigus įgaliojimų laikui, Ginčų komisijos pirmininkas ir nariai pareigas eina, kol paskiriami nauji nariai. Įstatyme nenumatytas Ginčų komisijos pirmininko ir narių kadencijų skaičius, reikalavimai kvalifikacijai.

10) Įstatymo 24 straipsnis nustato, kad specialieji neįgalųjų poreikiai ir jų lygis nustatomi ir specialieji poreikiai tenkinami neatsižvelgiant į neįgalųjų amžių, neįgalumo lygį ar darbingumo lygį, siekiant užtikrinti lygias teises ir galimybes visose gyvenimo srityse. Specialieji poreikiai ir jų lygis nustatomi tokiose pagrindinėse neįgalųjų veiklos srityse: buityje ir asmeniniame gyvenime, ugdymo srityje, darbinėje veikloje, visuomeniniame gyvenime. Specialiųjų poreikių rūšys Įstatyme nereglamentuotos.

11) Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo 7 straipsnyje nustatyta, kad neįgalieji, turintys sutrikusią judėjimo funkciją, turi teisę: kiekvieną mėnesį gauti 0,25 MGL (9,5 Eur) dydžio transporto išlaidų kompensaciją; vieną kartą per 6 metus gauti iki 32 MGL (1216 Eur) dydžio lengvųjų automobilių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją, jeigu jie patys gali vairuoti šiuos lengvuosius automobilius; šeimos, auginančios neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, arba neįgalų vaiką (įvaikį), kuriam iki 2005 m. liepos 1 d. buvo pripažinta visiška negalia, vieną kartą per 6 metus turi teisę gauti iki 32 MGL dydžio lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją.

12) Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatyme (toliau – Tikslinių kompensacijų įstatymas) nustatyti šie tikslinių kompensacijų dydžiai: slaugos išlaidų tikslinė kompensacija – 2,5 tikslinių kompensacijų bazės (toliau – TKB) dydžio (280 Eur); priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija – 1 TKB dydžio (112 Eur) arba 0,5 TKB dydžio (56 Eur), priklausomai nuo nustatyto neįgalumo lygio, darbingumo lygio ar amžiaus, tikslinės kompensacijos mokamos tik pinigine forma; Tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu Nr. 1 siūloma:

1) Reglamentuoti, kad Įstatymo tikslas apima ir specialiųjų poreikių lygio nustatymą. Taip bus išlaikytas negalios nustatymo sistemiškumas ir tęstinumas (asmenims iki 18 metų nustatomas neįgalumo lygis, asmenims nuo 18 metų iki senatvės pensijos amžiaus – darbingumo lygis, asmenims, sukačusiems senatvės pensijos amžių, – specialiųjų poreikių lygis).

2) Apibrėžti specialiųjų poreikių lygio sąvoką kaip asmens, sukačusio senatvės pensijos amžių, savarankiškumo netekimo mastą, nustatytą atsižvelgiant į asmens specialiuosius poreikius.

3) Nustatyti, kad Tarnyba pagal kompetenciją dalyvauja formuojant ir įgyvendinant neįgaliųjų socialinės integracijos politiką ne tik neįgalumo lygio, darbingumo lygio, profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio, specialiųjų poreikių, bet ir specialiųjų poreikių lygio nustatymo srityje.

Būtų aiškiai nustatyti Tarnybos įgaliojimai ir atsakomybė nustatant specialiųjų poreikių lygį.

4) Nustatyti, kad savivaldybės ne tik vykdo neįgaliųjų socialinę integraciją, teikia bendrąsias ir specialiąsias paslaugas neįgaliųjų specialiesiems poreikiams tenkinti, bet ir vertina asmens savarankiškumą kasdienėje veikloje, nes tik įvertinus asmens savarankiškumą galima skirti neįgaliesiems būtiną pagalbą ir socialines paslaugas, taip sudarant sąlygas jiems integruotis į

bendruomenės gyvenimą. Savivaldybių darbuotojai, vertindami asmens savarankiškumą, turėtų galimybes iš karto nustatyti, kokia pagalba (socialinės, slaugos paslaugos, piniginė parama) reikalinga asmeniui, kurio specialieji poreikiai vertinami, ar jo šeimos nariams. Būtų sudarytos sąlygos operatyviai ir veiksmingai suteikti socialinę paramą neįgaliajam ar jo šeimos nariams.

5) Reglamentuoti specialiųjų poreikių rūšis bei nustatyti, dėl kurių specialiųjų poreikių rūšių sprendimą priima Taryba (specialusis nuolatinės slaugos, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) bei specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis), numatant, kam minėti specialieji poreikiai gali būti nustatyti, apibrėžiant jų nustatymo terminus. Minėtų trijų specialiųjų poreikių nustatymo kriterijus ir tvarką siūloma reglamentuoti socialinės apsaugos ir darbo ministrui kartu su sveikatos apsaugos ministru. Objektyvesnis specialiųjų poreikių nustatymas sudarytų prielaidas gauti tikslines kompensacijas tiems asmenims, kurių kasdienę veiklą smarkiai riboja negalia.

6) Reglamentuoti specialiųjų poreikių lygio nustatymą, jo nustatymo kriterijus, terminus (numatant, kad specialiųjų poreikių lygis gali būti nustatytas tik senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, apibrėžiant specialiųjų poreikių lygio nustatymo terminus, numatant, kad specialiųjų poreikių lygiai gali būti trys: didelių, vidutinių ir nedidelių) ir nustatyti, kad sprendimą dėl specialiųjų poreikių lygio priima Taryba. Specialiųjų poreikių lygio terminą siūloma nustatyti tokį patį kaip ir specialiojo nuolatinės slaugos, nuolatinės pagalbos (priežiūros), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio, kad asmeniui nereikėtų kreiptis į Tarybą atskirai dėl specialiųjų poreikių lygio ar anksčiau nurodytų specialiųjų poreikių nustatymo ar jų terminų pratęsimo. Sprendimai dėl negalios būtų priimami sistemiškai, vienoje institucijoje – Taryboje. Specialiųjų poreikių lygio nustatymo tvarką siūloma pavesti nustatyti socialinės apsaugos ir darbo ministrui.

7) Siekiant teisinio aiškumo, siūloma apibrėžti kiekvieno neįgalumo lygio požymius ir jų nustatymo sąlygas, konkrečius subjektus, atsakingus už neįgalumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimą.

8) Nustatyti, kad Taryba priima sprendimus dėl neįgalumo lygio, jo atsiradimo laiko, termino; darbingumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino; profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio asmenims iki 18 metų, kurie yra (buvo) draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu, ir asmenims, vyresniems kaip 18 metų; neįgalųjų darbo pobūdžio ir sąlygų; specialiojo nuolatinės slaugos, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikio ir lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo; netekto darbingumo procentų; specialiųjų poreikių lygio ir jo termino nustatymo.

9) Suvienodinti sąvokas, apibūdinančias darbingumo lygį dėl nelaimingo atsitikimo ar profesinės ligos, vartojamas Įstatyme ir Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe įstatyme.

Siekiant nedubliuoti specialiojo įstatymo (Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe) nuostatų, nurodančių, kokia tvarka nustatomas darbingumo lygis dėl nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) arba susirgimo profesine liga, atsisakyti perteklinės nuostatos dėl pavedimo tvirtinti darbingumo lygio dėl nurodytos priežasties nustatymo tvarkos aprašą.

10) Atsisakyti sąvokų „nedarbingas“ ir „iš dalies darbingas“ vartojimo. Nustatyti, kad darbingumas įvertinamas procentais ir jo lygis nustatomas 5 punktų intervalais. Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, 15.5 papunkčiu, siūloma, siekiant išvengti kitų teisės aktų, kuriuose yra nuorodų į pakeistą sąvokos pavadinimą, keitimo, nustatyti, kad kituose teisės aktuose vartojamą sąvoką „nedarbingas“ atstoja sąvoka „asmuo, kuriam nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis, sąvoką „iš dalies darbingas“ atstoja sąvoka „asmuo, kuriam nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis“. Taip būtų įgyvendinta Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto rekomendacija ir panaikinta neįgaliosius diskriminuojanti nedarbingo asmens sąvoka. Asmens darbingumas būtų vertinamas procentais (5 punktų intervalu) ir neskirstomas į atskiras grupes, t. y. asmuo, kurio darbingumo lygis 0–55 proc., būtų laikomas neįgalioju.

11) Nustatyti, kad Ginčų komisijos pirmininkas ir nariai eiti pareigas atrenkami konkurso būdu socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į tai, kad Ginčų komisija yra privalomo išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija ir nagrinėja ginčus, susijusius su asmens sveikatos sutrikimais, turinčiais įtakos galimam neįgalumui, nustatyti, kad Ginčų komisijos nariai turi turėti teisės ar sveikatos mokslų magistro kvalifikacinį laipsnį arba jį atitinkantį aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį pagal nurodytą išsilavinimą; Ginčų komisijos pirmininkas ir nariai skiriami į šias pareigas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Pirmąją kadenciją bus laikoma kadencija, kuriai Ginčų komisijos nariai bus paskirti eiti šias pareigas, įsigaliojus šiam įstatymui. Taip pat siūloma atsisakyti perteklinės ir asmens teisės ribojančios nuostatos, kad, pasibaigus įgaliojimų laikui, Ginčų komisijos pirmininkas ir Ginčų komisijos nariai pareigas eina, kol paskiriami nauji nariai.

Būtų sudarytos skaidrios Ginčų komisijos veiklos ir skaidraus komisijos pirmininko bei narių skyrimo į pareigas sąlygos.

12) Atskirti specialiųjų poreikių nustatymo ir specialiųjų poreikių lygio nustatymo nuostatas ir jas dėti į Įstatymo ketvirtajame skirsnyje, o Įstatymo penktajame skirsnyje nustatyti specialiųjų poreikių tenkinimą bei specialiosios pagalbos priemones (aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis, finansinės pagalbos priemonės ir socialinės paslaugos).

Įstatymo projektu Nr. 2 siūloma:

1) Atsisakyti nuostatų, susijusių su sąvokų „nedarbingas“ ir „iš dalies darbingas“ vartojimu. Vietoj šių sąvokų siūloma nurodyti tik asmens, kuris turi teisę naudotis transporto lengvatomis, darbingumo lygio procentus, atsisakyti perteklinių nuostatų, nurodančių asmens, kuriam nustatytas specialiųjų poreikių lygis, amžių.

2) Atsisakyti teisės į transporto išlaidų kompensaciją nustatymo. Ši kompensacija būtų pakeičiama kitomis Įstatymo projekte Nr. 3 numatytomis tikslinėmis kompensacijomis (nuolatinės priežiūros (pagalbos). Siekiant užtikrinti asmenų, kuriems iki įsigaliojant Įstatymo projektui Nr. 2 buvo nustatytas specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis, teisėtus lūkesčius, siūloma nustatyti, kad jiems priklausančią transporto išlaidų kompensaciją šie asmenys turi teisę gauti iki Tarnybos nustatyto transporto išlaidų kompensacijos poreikio termino pabaigos.

3) Nustatyti, kad asmenys, kuriems nustatytas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis, turi teisę vieną kartą per 6 metus gauti iki 32 BSI dydžio (1 216 Eur) lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją, jeigu šie asmenys turi vairuotojo pažymėjimu patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį. Taip siekiama sudaryti sąlygas neįgaliesiems patiems keliauti savarankiškai.

4) Nustatyti, kad šeimos (artimieji giminaičiai, tėviai, vaiko, kuriam nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), globėjai (rūpintojai), neįregistravę santuokos ir bendrą ūkį tvarkantys asmenys), auginančios neįgalų vaiką (įvaikį, globotinį, rūpintinį) iki 18 metų, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, arba neįgalų vaiką (įvaikį, globotinį, rūpintinį) iki 18 metų, kuriam iki 2005 m. liepos 1 d. buvo pripažinta visiška negalia, vieną kartą per 6 metus turi teisę gauti iki 32 BSI dydžio (1 216 Eur) lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją pagal faktines išlaidas pagrindžiančius dokumentus, jei vienas iš šeimos narių turi vairuotojo pažymėjimu patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį. Šia kompensacija turės teisę pasinaudoti šeimos, slaugančios neįgalųjį, kuriam nepertraukiamai yra nustatytas slaugos poreikis nuo vaikystės (tokių asmenų per metus gali būti apie 165). Taip būtų užtikrintas šios kompensacijos gavimo tęstinumas ir užtikrintas šios kompensacijos panaudojimas pagal paskirtį.

Įstatymo projektu Nr. 3 siūloma nustatyti:

1) slaugos išlaidų tikslinių kompensacijų dydžius:

- asmenims, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos pirmo lygio poreikis, – 2,5 TKB dydžio (280 Eur);
- asmenims, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos antro lygio poreikis, – 1,8 TKB dydžio (201,6 Eur);

2) priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinių kompensacijų dydžius:

- asmenims, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) pirmo lygio poreikis, – 1 TKB dydžio (112 Eur);

– asmenims, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) antro lygio poreikis, – 0,5 TKB dydžio (56 Eur);

3) galimybę dėl tikslinės kompensacijos paskyrimo kreiptis asmens, turinčio teisę gauti tikslinę kompensaciją, sutuoktiniui ar artimajam giminaičiui, arba socialines paslaugas teikiančiam asmeniui.

4) kad tikslinės kompensacijos gali būti teikiamos nepinigine forma socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka;

5) kad kreipimosi dėl tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo, tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras;

6) kad tikslinės kompensacijos skiriamos ir mokamos nuo teisės gauti šią kompensaciją atsiradimo dienos, tačiau ne daugiau kaip už 6 mėnesius iki prašymo su visais reikiamais dokumentais pateikimo dienos (ši nuostata įtvirtinama atsižvelgiant į bendrus sisteminius ir analogiškus pakeitimus socialinių išmokų (socialinio draudimo pensijų, valstybinių pensijų ir kt.) teisinio reguliavimo srityje).

Taip bus sumažinti atotrūkiai tarp tikslinių kompensacijų dydžių, sudarytos geresnės galimybės asmenims tenkinti specialiuosius nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikius, sudarytos sąlygos tikslines kompensacijas pakeisti asmeniui reikalingomis paslaugomis, jeigu tikslinė kompensacija naudojama ne pagal paskirtį, ir užtikrinamas asmens specialiųjų poreikių tenkinimas.

Siūloma, kad įstatymai įsigaliotų 2018 m. liepos 1 d.

5. Galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Daliai asmenų, kuriems specialieji poreikiai nustatyti terminuotai, pasibaigus jų nustatymo terminui, gali būti nustatyti mažesnes tikslines kompensacijas atitinkantys specialieji poreikiai (apie 10 proc. asmenų, dalyvausiančių pakartotinai vertinant specialiuosius poreikius) arba visai nenustatyti specialieji poreikiai (iki 10 proc. asmenų, dalyvausiančių pakartotinai vertinant specialiuosius poreikius). Iš dalies padidės administracinė našta savivaldybėms (specialiųjų poreikių lygio nustatymo funkcija keičiama kita, daugiau tiesioginio darbo su asmenimis reikalaujančia funkcija – asmens savarankiškumo vertinimo funkcija). Šiam tikslui yra planuojamos papildomos valstybės biudžeto lėšos. Įstatymų projektų poveikis įvertintas 2016 m. atlikus Numatomo specialiųjų poreikių nustatymo ir tikslinių kompensacijų skyrimo tobulinimo prioritetinių teisėkūros iniciatyvų poveikio vertinimą.

6. Kokią įtaką įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymai nedarys įtakos kriminogeninei situacijai ar korupcijai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 3 punktu, atliktas Įstatymų projektų antikorupcinis vertinimas, korupcijos rizika nenustatyta.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų įgyvendinimas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymų projektus, reikėtų pakeisti visus Lietuvos Respublikos įstatymus, kuriuose vartojamos sąvokos „nedarbingas“ ir „iš dalies darbingas“. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, tokių Lietuvos Respublikos įstatymų, kuriuose vartojamos nurodytos sąvokos, yra 27.

9. Ar Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymų projektuose vartojamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai suderinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus Įstatymų projektus, iki įsigaliojant įstatymams, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija turės parengti ir socialinės apsaugos ir darbo ministras patvirtinti šių teisės aktų pakeitimus:

1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 16 d. įsakymo Nr. A1-316 „Dėl Specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo sąlygų bei taisyklių patvirtinimo“;

2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. liepos 8 d. įsakymo Nr. A1-234 „Dėl Transporto išlaidų kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. A1-402 „Dėl Savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų šalpos išmokoms, tikslinėms kompensacijoms bei išmokoms vaikams mokėti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Priėmus Įstatymų projektus, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija) turės parengti ir socialinės apsaugos ir darbo ministras bei sveikatos apsaugos ministras iki įsigaliojant įstatymams patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. A1-120/V-346 „Dėl Specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo kriterijų sąrašo, tvarkos aprašo ir pažymų formų patvirtinimo“ pakeitimo įsakymą.

Priėmus Įstatymo projektą Nr. 1, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija turės parengti ir socialinės apsaugos ir darbo ministras, sveikatos apsaugos ministras bei švietimo ir mokslo ministras iki įsigaliojant įstatymams patvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 23 d. įsakymo Nr. V-188/A1-84/ISAK-487 „Dėl Neįgalumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo įsakymą.

Priėmus Įstatymo projektą Nr. 1, reikės parengti nurodyto įstatymo projekto įgyvendinamuosius teisės aktus, atitinkamai atsisakant juose vartojamų sąvokų „nedarbingas“ ir „iš dalies darbingas“. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, tokių teisės aktų yra apie 27.

Priėmus Įstatymo projektą Nr. 3, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija turės parengti ir iki įsigaliojant nurodytam įstatymui pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 29 d. nutarimo Nr. 346 „Dėl Šalpos pensijų ir tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projektą, socialinės apsaugos ir darbo ministras patvirtinti Socialinių ir kitų asmens specialiesiems poreikiams patenkinti reikalingų paslaugų sąrašą, Tikslinių kompensacijų keitimo nepinigine forma tvarkos aprašą ir

Kreipimosi dėl tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo, tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašą.

12. Įstatymų projektams įgyvendinti reikalingos lėšos

Planuojama, kad dėl pasikeitusių tikslinių kompensacijų dydžių šioms išmokoms mokėti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės. Tačiau šioms išmokoms skirti, jų mokėjimui administruoti ir dalyvauti nustatant specialiuosius poreikius savivaldybių administracijoms papildomai reikės skirti apie 1,8 mln. Eur valstybės biudžeto lėšų per pirmus metus (pakeitimams įsigaliojus nuo 2018 m. liepos 1 d., šis poreikis bus per pusę mažesnis) ir atitinkamai apie 1,3 mln. kiekvienais kitais metais (lėšų dydis priklausytų nuo besikreipiančių dėl specialiųjų poreikių nustatymo asmenų skaičiaus, kuris kasmet mažėja).

Priėmus pakeitimus, nustatant asmenų specialiuosius poreikius, numatoma vertinti ir socialinius kriterijus, turinčius įtakos asmens savarankiškumui: gebėjimą apsitarnauti, vykdyti kasdienę veiklą, bendrauti, judėti, gyvenamosios aplinkos pritaikymą, techninės pagalbos priemonių poreikį ir kt. Kiekvienam asmeniui, prašančiam nustatyti specialiuosius poreikius, bus pildomas socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos klausimynas, kurio rezultatai turės įtakos vertinant specialiuosius poreikius. Šią funkciją atliks savivaldybių socialiniai darbuotojai (socialinių darbuotojų padėjėjai), o galutinį sprendimą priims Tarnyba, įvertinusi visus tiek medicininius, tiek socialinius veiksnus. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, atlikusi Numatomo specialiųjų poreikių nustatymo ir tikslinių kompensacijų skyrimo tobulinimo prioritetinės teisėkūros vertinimą (Lietuvos Respublikos Vyriausybė pasitarime (2016 m. vasario 18 d. protokolas Nr. 9, 7 klausimas) pritarė pateiktai antrai alternatyvai), nustatė, kad šiai funkcijai vykdyti savivaldybėms reikėtų apie 1,8 mln. Eur, iš jų: darbo užmokesčiui – iki 0,8 mln. Eur (vid. socialinio darbuotojo padėjėjo darbo užmokestis 439,76 Eur (neatskaičius mokesčių) dauginamas iš 150 reikalingų darbuotojų ir 12 mėn.), darbo priemonėms, informacinėms sistemoms (Socialinės paramos informacinė sistema, savivaldybių ir Tarnybos informacinė sistema) suderinti, kad savivaldybių socialiniai darbuotojai galėtų keistis duomenimis su Tarnybos darbuotojais, darbuotojų mokymams – 0,4 mln. Eur, darbuotojų, vykstančių pas neįgalius asmenis, transporto išlaidoms – iki 0,6 mln. Eur. Šioms funkcijoms vykdyti papildomai gali prireikti priimti apie 100–150 socialinių darbuotojų įvairiose savivaldybėse (žmoniškųjų išteklių poreikis bus ypač aktualus didžiosiose savivaldybėse). Per metus dėl specialiųjų poreikių nustatymo į Tarnybą kreipiasi apie 100 tūkst. asmenų. Tai reiškia, kad savivaldybių darbuotojai turės įvertinti tokio paties skaičiaus asmenų savarankiškumą. Priklausomai nuo savivaldybės dydžio, per metus socialiniams darbuotojams gali tekti įvertinti nuo kelių asmenų iki 10 000 asmenų savarankiškumą.

Nustačius teisę šeimoms, kurios slaugo ypač sunkios negalios asmenį iki 18 metų, ir šiam asmeniui sukakus 18 metų gauti lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją, papildomai iš valstybės biudžeto reikės apie 0,2 mln. Eur. Skaičiuojama, kad asmenų, kurie įgis teisę į šią kompensaciją, kasmet bus apie 165 (į šį skaičių įskaičiuoti ir asmenys, kurie šiuo metu yra vyresni nei 18 metų ir jiems nepertraukiamai nuo vaikystės nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis). Kitiems Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo pakeitimams papildomos valstybės biudžeto lėšos nereikalingos.

Iš viso Įstatymų projektams įgyvendinti per pirmus metus reikės papildomai iki 2 mln. Eur (2018 m. – apie 1 mln. Eur), kiekvienais kitais metais – iki 1,5 mln. Eur.

13. Rengiant Įstatymų projektus gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Įstatymų projektus nebuvo gauta specialistų vertinimų ir išvadų.

14. Įstatymų projektų reikšminiai žodžiai

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną „Eurovoc“: „neįgalieji“, „specialieji poreikiai“, „specialiųjų poreikių lygis“, „tikslinės kompensacijos“, „specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis“, „transporto išlaidų kompensacijos“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Kalba sukurta:

[Signature]
2017-10-20

Teksto lygintis vedėja
[Signature]
Aistė Borkutė
2017-10-17

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

[Signature]
Linas Kukuraitis

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044
1, 2, 16, 18, 19, 20, 21, 23 IR 24 STRAIPSNIŲ, KETVIRTOJO IR PENKTOJO SKIRSNIŲ
PAVADINIMŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 20¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo (toliau – šis Įstatymas) tikslas – užtikrinti neįgaliųjų lygias teises ir galimybes visuomenėje, nustatyti neįgaliųjų socialinės integracijos principus, apibrėžti socialinės integracijos sistemą ir jos prielaidas bei sąlygas, neįgaliųjų socialinę integraciją įgyvendinančias institucijas, neįgalumo lygio, darbingumo lygio, specialiųjų poreikių lygio ir specialiųjų poreikių nustatymą bei jų tenkinimą, profesinės reabilitacijos paslaugų teikimą.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 12 dalimi:

„12. **Specialiųjų poreikių lygis** – asmens, sukakusio senatvės pensijos amžių, savarankiškumo netekimo mastas, nustatomas atsižvelgiant į asmens specialiuosius poreikius.“

2. Buvusias 2 straipsnio 12–15 dalis laikyti atitinkamai 13–16 dalimis.

3 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) pagal kompetenciją dalyvauja formuojant ir įgyvendinant neįgaliųjų socialinės integracijos politiką dėl neįgalumo lygio, darbingumo lygio, profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio, specialiųjų poreikių ir specialiųjų poreikių lygio nustatymo;“.

2. Pakeisti 16 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) savivaldybės vykdo neįgaliųjų socialinės integracijos, neįgaliųjų specialiųjų poreikių tenkinimo vertinant asmens savarankiškumą kasdienėje veikloje ir teikiant bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas, sąlygų neįgaliesiems integruotis į bendruomenę sudarymo ir

bendradarbiavimo su neįgaliųjų asociacijomis srityse veiklą ir planuoja ją savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose;“.

4 straipsnis. Ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti ketvirtojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„KETVIRTASIS SKIRSNIS

NEĮGALUMO LYGIO, DARBINGUMO LYGIO, SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ LYGIO, SPECIALIOJO NUOLATINĖS SLAUGOS POREIKIO, SPECIALIOJO NUOLATINĖS PRIEŽIŪROS (PAGALBOS) POREIKIO, SPECIALIOJO LENGVOJO AUTOMOBILIO ĮSIGIJIMO IR JO TECHNINIO PRITAIKYMO IŠLAIDŲ KOMPENSACIJOS POREIKIO NUSTATYMAS, PROFESINĖS REABILITACIJOS PASLAUGŲ TEIKIMAS, REABILITACIJOS PAŠALPA IR GINČŲ SPRENDIMAS“.

5 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. Neįgalumo lygį, darbingumo lygį, specialiųjų poreikių lygį, specialųjį nuolatinės slaugos poreikio, specialųjį nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikį, specialųjį lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikį ir šių poreikių bei specialiųjų poreikių lygį nustatanti įstaiga

1. Neįgalumo lygį, darbingumo lygį, specialiųjų poreikių lygį, specialųjį nuolatinės slaugos poreikį, specialųjį nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikį, specialųjį lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikį nustato Tarnyba.

2. Tarnyba priima sprendimus dėl:

- 1) neįgalumo lygio, jo atsiradimo laiko, termino;
- 2) darbingumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino;
- 3) profesinės rehabilitacijos paslaugų poreikio asmenims iki 18 metų, kurie yra (buvo) draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu, ir asmenims, vyresniems kaip 18 metų;
- 4) neįgaliųjų darbo pobūdžio ir sąlygų;
- 5) specialiojo nuolatinės slaugos poreikio, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikio, specialiojo lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio ir šių poreikių terminų nustatymo;
- 6) netekto darbingumo procentų;
- 7) specialiųjų poreikių lygio ir jo termino nustatymo.“

6 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Neįgalumas gali būti trijų lygių:

1) sunkus – asmens būklė, kai dėl ligos, traumos, sužalojimo, įgimtų arba vaikystėje įgytų sveikatos sutrikimų, aplinkos veiksnių neigiamo poveikio visiškai neįgyjamas asmens amžių atitinkantis savarankiškumas, žymiai sumažėjusios galimybės ugdytis ir būtina nuolatinė kitų žmonių slauga ir pagalba;

2) vidutinis – asmens būklė, kai dėl ligos, traumos, sužalojimo, įgimtų arba vaikystėje įgytų sveikatos sutrikimų, aplinkos veiksnių neigiamo poveikio iš dalies neįgyjamas asmens amžių atitinkantis savarankiškumas, sumažėjusios galimybės ugdytis ir reikia nuolatinės kitų žmonių pagalbos;

3) lengvas – asmens būklė, kai dėl ligos, traumos, sužalojimo, įgimtų arba vaikystėje įgytų sveikatos sutrikimų, aplinkos veiksnių neigiamo poveikio nežymiai sumažėjusios galimybės būti savarankiškam ir ugdytis.“

2. Pakeisti 19 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Neįgalumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras kartu su socialinės apsaugos ir darbo ministru bei švietimo ir mokslo ministru.“

7 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Darbingumo lygis dėl nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) arba susirgimo profesine liga nustatomas asmenims neatsižvelgiant į jų amžių.“

2. Pakeisti 20 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Darbingumas įvertinamas procentais ir jo lygis nustatomas 5 punktų intervalais.“

3. Pakeisti 20 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Darbingumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru.“

8 straipsnis. Įstatymo papildymas 20¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 20¹ straipsniu:

„20¹ straipsnis. Specialiųjų poreikių rūšys, specialiųjų poreikių ir specialiųjų poreikių lygio nustatymas

1. Specialieji poreikiai nustatomi neatsižvelgiant į asmens amžių, neįgalumo lygį ar darbingumo lygį. Skiriamos šios specialiųjų poreikių rūšys:

- 1) nuolatinės slaugos;
- 2) nuolatinės priežiūros (pagalbos);
- 3) lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos;
- 4) ugdymo;
- 5) techninės pagalbos priemonių;
- 6) aplinkos ir būsto pritaikymo.

2. Specialieji poreikiai nustatomi kompleksiskai vertinant asmens sveikatos būklę bei galimybes būti savarankiškam kasdienėje veikloje. Specialiųjų poreikių nustatymo bei tenkinimo tvarką pagal kompetenciją nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras, sveikatos apsaugos ministras bei švietimo ir mokslo ministras.

3. Asmeniui nustatomi šie specialiojo nuolatinės slaugos poreikio lygiai:

1) pirmo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis nustatomas asmeniui, kai dėl pastovaus, negrįžtamo organizmo funkcijų sutrikimo išsivysto negalia, visiškai apribojanti jo savarankiškumą, galimybes orientuotis, judėti, ir kai asmeniui reikalinga nuolatinė 8 valandų per parą ar ilgesnės trukmės slauga;

2) antro lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis nustatomas asmeniui, kai dėl pastovaus, negrįžtamo organizmo funkcijų sutrikimo išsivysto negalia, smarkiai apribojanti jo savarankiškumą, galimybes orientuotis, judėti, ir kai asmeniui reikalinga nuolatinė 6–7 valandų per parą slauga.

4. Asmeniui nustatomi šie specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikio lygiai:

1) pirmo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis nustatomas asmeniui, kai dėl pastovaus, negrįžtamo organizmo funkcijų sutrikimo išsivysto negalia, iš dalies apribojanti jo savarankiškumą bei dalyvavimą visuomenės gyvenime, ir kai asmeniui yra reikalinga nuolatinė 4–5 valandų per parą kitų asmenų pagalba;

2) antro lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis nustatomas asmeniui, kai dėl pastovaus, negrįžtamo organizmo funkcijų sutrikimo išsivysto negalia, nežymiai apribojanti jo savarankiškumą bei dalyvavimą visuomenės gyvenime, ir kai asmeniui reikalinga ne ilgesnė nei 3 valandų per parą kitų asmenų nuolatinė priežiūra (pagalba).

5. Asmeniui, kurio judėjimo funkcijos sutrikimas pastovus ir negrįžtamas, nustatomas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis.

6. Kartu su specialiuoju lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikiu asmeniui gali būti nustatytas antro lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis ar pirmo arba antro lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, jeigu asmens organizmo funkcijų sutrikimai atitinka antro lygio specialiojo nuolatinės slaugos ar pirmo

lygio specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) arba antro lygio specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikio nustatymo kriterijus.

7. Specialusis nuolatinės slaugos poreikis, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis nustatomi tokiais terminais:

1) 6 mėnesiams, kai specialusis nuolatinės slaugos poreikis, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis vertinami pirmą kartą ir prognozuojamas asmens sveikatos būklės ar savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas per artimiausius 6 mėnesius;

2) vieniems metams, kai specialusis nuolatinės slaugos poreikis, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis vertinami pirmą kartą ir (ar) prognozuojamas asmens sveikatos būklės ar savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas per artimiausius 12 mėnesių;

3) 2 metams, kai prognozuojamas asmens sveikatos būklės ar savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas per artimiausius 24 mėnesius;

4) neterminuotai, kai neprognozuojamas asmens sveikatos būklės, savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas ir (ar) asmens sveikatos sutrikimai yra nuolatinio, nekintamo pobūdžio.

8. Specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis nustatomas tokiais terminais:

1) 6 metams, kai nustatomas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis ir prognozuojamas asmens sveikatos būklės pasikeitimas per artimiausius 72 mėnesius;

2) neterminuotai, kai neprognozuojamas asmens sveikatos būklės, savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas ir (ar) asmens sveikatos sutrikimai yra nuolatinio, nekintamo pobūdžio.

9. Specialiųjų poreikių lygis nustatomas asmenims, sukakusiems senatvės pensijos amžių.

10. Gali būti nustatomi trys specialiųjų poreikių lygiai:

1) didelių specialiųjų poreikių lygis, nustatomas asmenims, kuriems nustatytas pirmo ar antro lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis;

2) vidutinių specialiųjų poreikių lygis, nustatomas asmenims, kuriems nustatytas pirmo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis;

3) nedidelių specialiųjų poreikių lygis, nustatomas asmenims, kuriems nustatytas antro lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.

11. Specialiųjų poreikių lygis nustatomas šio straipsnio 7 dalyje nurodytais terminais. Specialiųjų poreikių lygio nustatymo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

12. Specialiojo nuolatinės slaugos, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos), specialiojo lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru.“

9 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio nustatymo kriterijus, profesinės reabilitacijos paslaugų teikimo bei finansavimo taisyklės tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.“

10 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Komisijos pirmininką ir Komisijos narius 5 metams skiria į pareigas ir atleidžia iš jų socialinės apsaugos ir darbo ministras. Komisijos pirmininkas ir Komisijos nariai į pareigas atrenkami konkurso būdu socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka. Komisijos pirmininku ir Komisijos nariu gali būti skiriamas nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis, turintis teisės ar sveikatos mokslų magistro kvalifikacinį laipsnį arba jį atitinkantį aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį pagal nurodytą išsilavinimą.“

2. Pakeisti 23 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Komisijos pirmininkas ir Komisijos nariai gali būti skiriami į tas pačias pareigas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.“

11 straipsnis. Penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti penktojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„PENKTASIS SKIRSNIS SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ TENKINIMAS“.

12 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„24 straipsnis. Specialiųjų poreikių tenkinimas

1. Specialieji neįgaliųjų poreikiai tenkinami neatsižvelgiant į neįgaliųjų amžių, neįgalumo lygį ar darbingumo lygį ir siekiant užtikrinti lygias teises ir galimybes visose gyvenimo srityse.

2. Specialieji poreikiai tenkinami tokiose neįgaliųjų veiklos srityse: buityje ir asmeniniame gyvenime, ugdymo srityje, darbinėje veikloje, visuomeniniame gyvenime.“

13 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 5 dalį, įsigalioja 2018 m. liepos 1 d.
2. Iki įsigaliojant šiam įstatymui paskirtų Ginčų komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pirmininko ir narių įgaliojimai tęsiasi iki kadencijos, kuriai jie buvo paskirti, pabaigos.
3. Specialusis nuolatinės slaugos, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikiai ir (ar) specialiųjų poreikių lygis, asmenims nustatyti iki įsigaliojant šiam įstatymui, galioja iki nustatytų specialiojo nuolatinės slaugos, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikių ir (ar) specialiųjų poreikių lygio termino pabaigos.
4. Kituose teisės aktuose vartojamą sąvoką „nedarbingas“ atstoja sąvoka „asmuo, kuriam nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis“, sąvoką „iš dalies darbingas“ atstoja sąvoka „asmuo, kuriam nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis“.
5. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras iki įsigaliojant šiam įstatymui priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Linas Kukuraiš

Kalba sutvarkyta

[Signature]
2017-10-17

Teisėkūros vedėja
[Signature]
2017-10-17

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044
1, 2, 16, 18, 19, 20, 21, 23 IR 24 STRAIPSNIŲ, KETVIRTOJO IR PENKTOJO SKIRSNIŲ
PAVADINIMŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 20¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šio Įstatymo Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo (toliau – šis Įstatymas) tikslas – užtikrinti neįgaliųjų lygias teises ir galimybes visuomenėje, nustatyti neįgaliųjų socialinės integracijos principus, apibrėžti socialinės integracijos sistemą ir jos prielaidas bei sąlygas, neįgaliųjų socialinę integraciją įgyvendinančias institucijas, neįgalumo lygio ir, darbingumo lygio, specialiųjų poreikių lygio ir specialiųjų poreikių nustatymą bei jų tenkinimą, profesinės reabilitacijos paslaugų teikimą, specialiųjų poreikių nustatymo ir jų tenkinimo principus.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 12 dalimi:

„12. Specialiųjų poreikių lygis – asmens, sukakusio senatvės pensijos amžių, savarankiškumo netekimo mastas, nustatomas atsižvelgiant į asmens specialiuosius poreikius.“

2. Buvusias 2 straipsnio 12–15 dalis laikyti atitinkamai 13–16 dalimis.

3 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) pagal kompetenciją dalyvauja formuojant ir įgyvendinant neįgaliųjų socialinės integracijos politiką dėl neįgalumo lygio, darbingumo lygio, profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio, specialiųjų poreikių ir specialiųjų poreikių lygio nustatymo;“.

2. Pakeisti 16 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) savivaldybės vykdo neįgaliųjų socialinės integracijos, neįgaliųjų specialiųjų poreikių tenkinimo **vertinant asmens savarankiškumą kasdienėje veikloje ir teikiant bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas, sąlygų neįgaliesiems integruotis į bendruomenę sudarymo ir bendradarbiavimo su neįgaliųjų asociacijomis srityse veiklą ir planuoja ją savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose;**“.

4 straipsnis. Ketvirtąjo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti ketvirtąjo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„KETVIRTASIS SKIRSNIS

NEĮGALUMO LYGIO, IR DARBINGUMO LYGIO, SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ LYGIO, SPECIALIOJO NUOLATINĖS SLAUGOS POREIKIO, SPECIALIOJO NUOLATINĖS PRIEŽIŪROS (PAGALBOS) POREIKIO, SPECIALIOJO LENGVOJO AUTOMOBILIO ĮSIGIJIMO IR JO TECHNINIO PRITAIKYMO IŠLAIDŲ KOMPENSACIJOS POREIKIO NUSTATYMAS, PROFESINĖS REABILITACIJOS PASLAUGŲ TEIKIMAS, REABILITACIJOS PAŠALPA IR GINČŲ SPRENDIMAS“.

5 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. Neįgalumo lygį, ir darbingumo lygį, specialiųjų poreikių lygį, specialųjį nuolatinės slaugos poreikio, specialųjį nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikį, specialųjį lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikį ir šių poreikių bei specialiųjų poreikių lygį nustatanti įstaiga

1. Neįgalumo lygį ir darbingumo lygį nustato Tarnyba.
2. Tarnybos nuostatus tvirtina Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.
3. Tarnyba priima sprendimus dėl:
 - 1) neįgalumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino;
 - 2) darbingumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino;
 - 3) profesinės rehabilitacijos paslaugų poreikio asmenims iki 18 metų, kurie yra (buvo) draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu, ir asmenims, vyresniems kaip 18 metų;
 - 4) neįgaliųjų darbo pobūdžio ir sąlygų;
 - 5) bendro pirminio neįgaliųjų specialiųjų poreikių nustatymo;

~~6) netekto darbingumo procentų.~~

1. Neįgalumo lygį, darbingumo lygį, specialiųjų poreikių lygį, specialųjį nuolatinės slaugos poreikį, specialųjį nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikį, specialųjį lengvojo automobilio įsigijimo bei jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikį nustato Tarnyba.

2. Tarnyba priima sprendimus dėl:

1) neįgalumo lygio, jo atsiradimo laiko, termino;

2) darbingumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino;

3) profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio asmenims iki 18 metų, kurie yra (buvo) draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu, ir asmenims, vyresniems kaip 18 metų;

4) neįgaliųjų darbo pobūdžio ir sąlygų;

5) specialiojo nuolatinės slaugos poreikio, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikio, specialiojo lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio ir šių poreikių terminų nustatymo;

6) netekto darbingumo procentų;

7) specialiųjų poreikių lygio ir jo termino nustatymo.“

6 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Neįgalumas gali būti trijų lygių: –sunkus, vidutinis ir lengvas.

1) sunkus – asmens būklė, kai dėl ligos, traumos, sužalojimo, įgimtų arba vaikystėje įgytų sveikatos sutrikimų, aplinkos veiksnių neigiamo poveikio visiškai neįgyjamas asmens amžių atitinkantis savarankiškumas, žymiai sumažėjusios galimybės ugdytis, ir būtina nuolatinė kitų žmonių slauga ir pagalba;

2) vidutinis – asmens būklė, kai dėl ligos, traumos, sužalojimo, įgimtų arba vaikystėje įgytų sveikatos sutrikimų, aplinkos veiksnių neigiamo poveikio iš dalies neįgyjamas asmens amžių atitinkantis savarankiškumas, sumažėjusios galimybės ugdytis ir reikia nuolatinės kitų žmonių pagalbos;

3) lengvas – asmens būklė, kai dėl ligos, traumos, sužalojimo, įgimtų arba vaikystėje įgytų sveikatos sutrikimų, aplinkos veiksnių neigiamo poveikio nežymiai sumažėjusios galimybės būti savarankiškam ir ugdytis.“

2. Pakeisti 19 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Neįgalumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato Sveikatos ~~sveikatos~~ apsaugos ministerija ministras kartu su Socialinės socialinės apsaugos ir darbo ministerija ministru bei Švietimo švietimo ir mokslo ministerija ministru.“

7 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Darbingumo lygis dėl nelaimingo atsitikimo darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) arba susirgimo profesinės profesinė ligos liga nustatomas asmenims neatsižvelgiant į jų amžių Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.“

2. Pakeisti 20 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Darbingumas įvertinamas procentais ir jo lygis nustatomas 5 punktų intervalais, t.y.:

1) jei asmeniui nustatoma 0-25 procentų darbingumo, asmuo laikomas nedarbingu, t. y. asmuo negali dirbti arba gali dirbti tik pagal negalios pobūdį pritaikytoje darbo vietoje ar pritaikytomis darbo sąlygomis;

2) jei asmeniui nustatoma 30-55 procentų darbingumo, asmuo laikomas iš dalies darbingu, t. y. asmuo gali dirbti pagal negalios pobūdį pritaikytoje darbo vietoje arba jam nebūtina pritaikyti darbo vietos;

3) jei asmeniui nustatoma 60-100 procentų darbingumo, asmuo laikomas darbingu.“

3. Pakeisti 20 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Darbingumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato Socialinės socialinės apsaugos ir darbo ministerija ministras kartu su Sveikatos sveikatos apsaugos ministerija ministru.“

8 straipsnis. Įstatymo papildymas 20¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 20¹ straipsniu:

„20¹ straipsnis. Specialiųjų poreikių rūšys, specialiųjų poreikių ir specialiųjų poreikių lygio nustatymas

1. Specialieji poreikiai nustatomi neatsižvelgiant į asmens amžių, neįgalumo lygį ar darbingumo lygį. Skiriamos šios specialiųjų poreikių rūšys:

1) nuolatinės slaugos;

2) nuolatinės priežiūros (pagalbos);

3) lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos;

- 4) ugdymo;
- 5) techninės pagalbos priemonių;
- 6) aplinkos ir būsto pritaikymo.

2. Specialieji poreikiai nustatomi kompleksiskai vertinant asmens sveikatos būklę bei galimybes būti savarankiškam kasdienėje veikloje. Specialiųjų poreikių nustatymo bei tenkinimo tvarką pagal kompetenciją nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras, sveikatos apsaugos ministras bei švietimo ir mokslo ministras.

3. Asmeniui nustatomi šie specialiojo nuolatinės slaugos poreikio lygiai:

1) pirmo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis nustatomas asmeniui, kai dėl pastovaus, negrįžtamo organizmo funkcijų sutrikimo išsivysto negalia, visiškai apribojanti jo savarankiškumą, galimybes orientuotis, judėti, ir kai asmeniui reikalinga nuolatinė 8 valandų per parą ar ilgesnės trukmės slauga;

2) antro lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis nustatomas asmeniui, kai dėl pastovaus, negrįžtamo organizmo funkcijų sutrikimo išsivysto negalia, smarkiai apribojanti jo savarankiškumą, galimybes orientuotis, judėti, ir kai asmeniui reikalinga nuolatinė 6–7 valandų per parą slauga.

4. Asmeniui nustatomi šie specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikio lygiai:

1) pirmo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis nustatomas asmeniui, kai dėl pastovaus, negrįžtamo organizmo funkcijų sutrikimo išsivysto negalia, iš dalies apribojanti jo savarankiškumą bei dalyvavimą visuomenės gyvenime, ir kai asmeniui yra reikalinga nuolatinė 4–5 valandų per parą kitų asmenų pagalba;

2) antro lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, nustatomas asmeniui, kai dėl pastovaus, negrįžtamo organizmo funkcijų sutrikimo išsivysto negalia, nežymiai apribojanti jo savarankiškumą bei dalyvavimą visuomenės gyvenime, ir kai asmeniui reikalinga ne ilgesnė nei 3 valandų per parą kitų asmenų nuolatinė priežiūra (pagalba).

5. Asmeniui, kurio judėjimo funkcijos sutrikimas pastovus ir negrįžtamas, nustatomas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis.

6. Kartu su specialiuoju lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikiu asmeniui gali būti nustatytas antro lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis ar pirmo arba antro lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, jeigu asmens organizmo funkcijų sutrikimai atitinka antro lygio specialiojo nuolatinės slaugos ar

pirmo lygio specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) arba antro lygio specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikio nustatymo kriterijus.

7. Specialusis nuolatinės slaugos poreikis, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis nustatomi tokiais terminais:

1) 6 mėnesiams, kai specialusis nuolatinės slaugos poreikis, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis vertinami pirmą kartą ir prognozuojamas asmens sveikatos būklės ar savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas per artimiausius 6 mėnesius;

2) vieniems metams, kai specialusis nuolatinės slaugos, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis vertinami pirmą kartą ir (ar) prognozuojamas asmens sveikatos būklės ar savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas per artimiausius 12 mėnesių;

3) 2 metams, kai prognozuojamas asmens sveikatos būklės ar savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas per artimiausius 24 mėnesius;

4) neterminuotai, kai neprognozuojamas asmens sveikatos būklės, savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas ir (ar) asmens sveikatos sutrikimai yra nuolatinio, nekintamo pobūdžio.

8. Specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis nustatomas tokiais terminais:

1) 6 metams, kai nustatomas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis ir prognozuojamas asmens sveikatos būklės pasikeitimas per artimiausius 72 mėnesius;

2) neterminuotai, kai neprognozuojamas asmens sveikatos būklės, savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas ir (ar) asmens sveikatos sutrikimai yra nuolatinio, nekintamo pobūdžio.

9. Specialiųjų poreikių lygis nustatomas asmenims, sukakusiems senatvės pensijos amžių.

10. Gali būti nustatomi trys specialiųjų poreikių lygiai:

1) didelių specialiųjų poreikių lygis, nustatomas asmenims, kuriems nustatytas pirmo ar antro lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis;

2) vidutinių specialiųjų poreikių lygis, nustatomas asmenims, kuriems nustatytas pirmo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis;

3) nedidelių specialiųjų poreikių lygis, nustatomas asmenims, kuriems nustatytas antro lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.

11. Specialiųjų poreikių lygis nustatomas šio straipsnio 7 dalyje nurodytais terminais. Specialiųjų poreikių lygio nustatymo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

12. Specialiojo nuolatinės slaugos, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos), specialiojo lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru.“

9 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio nustatymo kriterijus, profesinės reabilitacijos paslaugų teikimo bei finansavimo taisyklės tvirtina ~~Socialinės~~ **socialinės** apsaugos ir darbo ~~ministerija~~ ministras.“

10 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Komisijos pirmininką ir Komisijos narius 5 metams skiria į pareigas ir atleidžia iš jų socialinės apsaugos ir darbo ministras. **Komisijos pirmininkas ir Komisijos nariai į pareigas atrenkami konkurso būdu socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.** Komisijos pirmininku ir Komisijos nariu gali būti skiriamas nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis, turintis teisės ar sveikatos mokslų magistro kvalifikacinį laipsnį arba jį atitinkantį aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį pagal nurodytą išsilavinimą.“

2. Pakeisti 23 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Komisijos pirmininkas ir Komisijos nariai gali būti skiriami į tas pačias pareigas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. ~~Pasibaigus įgaliojimų laikui, Komisijos pirmininkas ir Komisijos nariai pareigas eina, kol paskiriami nauji nariai.~~“

11 straipsnis. Penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti penktojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„PENKTASIS SKIRSNIS

SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ NUSTATYMAS IR TENKINIMAS“.

Pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„24 straipsnis. Specialiųjų poreikių ir jų lygio nustatymas ir specialiųjų poreikių tenkinimas

1. Specialieji neįgaliųjų poreikiai ir jų lygis nustatomi ir specialieji poreikiai tenkinami neatsižvelgiant į neįgaliųjų amžių, neįgalumo lygį ar darbingumo lygį ir siekiant užtikrinti lygias teises ir galimybes visose gyvenimo srityse.

2. Specialieji poreikiai ir jų lygis nustatomi **tenkinami** tokiose pagrindinėse neįgaliųjų veiklos srityse: buityje ir asmeniniame gyvenime, ugdymo srityje, darbinėje veikloje, visuomeniniame gyvenime.

3. Specialieji poreikiai gali būti nustatomi tokiais terminais:

1) 6 mėnesiams, kai specialieji poreikiai vertinami pirmą kartą ir prognozuojamas asmens sveikatos būklės pasikeitimas, darantis įtaką asmens savarankiškumui, per artimiausius 6 mėnesius;

2) vieniems metams, kai specialieji poreikiai vertinami pirmą kartą ir (ar) prognozuojamas asmens sveikatos būklės pasikeitimas, darantis įtaką asmens savarankiškumui, per artimiausius 12 mėnesių;

3) 2 metams, kai prognozuojamas asmens sveikatos būklės pasikeitimas, darantis įtaką asmens savarankiškumui, per artimiausius 24 mėnesius;

4) šešeriems metams, kai vertinamas lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis ir prognozuojamas asmens sveikatos būklės pasikeitimas per artimiausius 72 mėnesius;

5) neterminuotai, kai asmens sveikatos sutrikimai yra nuolatinio, nekintamo pobūdžio.

4. Specialiųjų poreikių ir jų lygio nustatymo, specialiųjų poreikių tenkinimo tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.“

13 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 5 dalį, įsigalioja 2018 m. liepos 1 d.

2. Iki įsigaliojant šiam įstatymui paskirtų Ginčų komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pirmininko ir narių įgaliojimai tęsiasi iki kadencijos, kuriai jie buvo paskirti, pabaigos.

3. Specialusis nuolatinės slaugos, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikiai ir (ar) specialiųjų poreikių lygis, asmenims nustatyti iki įsigaliojant šiam įstatymui, galioja iki nustatytų specialiojo nuolatinės slaugos, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikių ir (ar) specialiųjų poreikių lygio termino pabaigos.

4. Kituose teisės aktuose vartojamą sąvoką „nedarbingas“ atstoja sąvoka „asmuo, kuriam nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis“, sąvoką „iš dalies darbingas“ atstoja sąvoka „asmuo, kuriam nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis.“

5. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras iki įsigaliojant šiam įstatymui priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraitis

Kalba sutvarkyta

V. Juop
2017-10-11

Teisės aktoriaus vedėja
Donata Rynkevič
2017-10-11

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605
5 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 7° STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2017 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) asmenys, kuriems nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis, asmenys, kuriems nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis, asmenys, iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti I grupės invalidais, ir juos lydintys asmenys (vienam asmeniui – vienas lydintysis);“.

2. Pakeisti 5 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjai, kuriems nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis ar kuriems nustatytas vidutinių specialiųjų poreikių lygis (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti II ar III grupės invalidais) dėl 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos;“.

3. Pakeisti 5 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) asmenys, kuriems nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis, arba asmenys, kuriems nustatytas vidutinių specialiųjų poreikių lygis (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti II grupės invalidais);“.

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Teisė į lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją

1. Asmenys, kuriems nustatytas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis, turi teisę vieną kartą per 6 metus gauti iki 32 bazinių socialinių išmokų (toliau – BSI) dydžio lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją pagal faktines išlaidas pagrindžiančius dokumentus, jei šie asmenys turi vairuotojo pažymėjimu patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį.

2. Laikotarpis, kai asmenys, kuriems nustatytas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis, atlieka bausmę laisvės atėmimo vietoje, neįskaitomas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytą 6 metų laikotarpį lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijai gauti.

3. Šeimos (artimieji giminaičiai, tėviai, vaiko, kuriam nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), globėjai (rūpintojai), neįregistravę santuokos ir bendrą ūkį tvarkantys asmenys), auginančios neįgalų vaiką (įvaikį, globotinį, rūpintinį) iki 18 metų, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, arba neįgalų vaiką (įvaikį, globotinį, rūpintinį) iki 18 metų, kuriam iki 2005 m. liepos 1 d. buvo pripažinta visiška negalia, vieną kartą per 6 metus turi teisę gauti iki 32 BSI dydžio lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją pagal faktines išlaidas pagrindžiančius dokumentus, jei vienas iš šeimos narių turi vairuotojo pažymėjimu patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį.

Šią kompensaciją šeimos (artimieji giminaičiai, tėviai, vaiko, kuriam nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), globėjai (rūpintojai), neįregistravę santuokos ir bendrą ūkį tvarkantys asmenys) turi teisę gauti ir tuo atveju, kai neįgaliam vaikui (įvaikiui, globotiniui, rūpintiniui), sukakus 18 metų, nepertraukiamai yra nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis.

4. Lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacija mokama iš valstybės biudžeto lėšų.

5. Lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos mokėjimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 7¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 7¹ straipsniu:

„7¹ straipsnis. Teisės gauti transporto išlaidų kompensaciją išsaugojimas

1. Asmenys, kuriems yra nustatytas specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis, turi teisę kiekvieną mėnesį gauti 0,25 BSI dydžio transporto išlaidų kompensaciją iki nustatyto specialiojo transporto išlaidų kompensacijos poreikio termino pabaigos.

2. Laikotarpiu, kai asmenys, kuriems nustatytas specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis, atlieka bausmę laisvės atėmimo vietoje, transporto išlaidų kompensacija nemokama.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. liepos 1 d.
2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki įsigaliojant šiam įstatymui priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Kalba sutvarkyta

V. Jurauskas
2017-10-17

Teisės skyriaus vedėja
A. R. Kynkevič
2017-10-17

L. Kukuraitis
Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraitis

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605
5 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 7 STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 5 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) asmenys, ~~pripažinti nedarbingais~~ **kuriems nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis**, asmenys, ~~sukakę senatvės pensijos amžių~~, kuriems ~~teisės aktu nustatyta tvarka yra~~ nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis, asmenys, iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti I grupės invalidais, ir juos lydintys asmenys (vienam asmeniui – vienas lydintysis);“.

2. Pakeisti 5 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjai, ~~pripažinti iš dalies darbingais~~ **kuriems nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis** ar ~~sukakę senatvės pensijos amžių~~, kuriems ~~teisės aktu nustatyta tvarka yra~~ nustatytas vidutinių specialiųjų poreikių lygis (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti II ar III grupės invalidais) dėl 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos;“.

3. Pakeisti 5 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) asmenys, ~~pripažinti iš dalies darbingais~~ **kuriems nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis**, arba asmenys, ~~sukakę senatvės pensijos amžių~~, kuriems ~~teisės aktu nustatyta tvarka yra~~ nustatytas vidutinių specialiųjų poreikių lygis (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti II grupės invalidais);“.

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Teisė į ~~transporto išlaidų kompensaciją~~ **lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją**

~~1. Neįgalieji, turintys sutrikusią judėjimo funkciją, turi teisę:~~

~~1) kiekvieną mėnesį gauti 0,25 minimalaus gyvenimo lygio (MGL) dydžio transporto išlaidų kompensaciją;~~

~~2) vieną kartą per 6 metus gauti iki 32 MGL dydžio lengvųjų automobilių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją, jeigu šie asmenys gali patys vairuoti šiuos lengvuosius automobilius.~~

1. Asmenys, kuriems nustatytas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis, turi teisę vieną kartą per 6 metus gauti iki 32 bazinių socialinių išmokų (toliau – BSI) dydžio lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją pagal faktines išlaidas pagrindžiančius dokumentus, jei šie asmenys turi vairuotojo pažymėjimu patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį.

~~2. Laikotarpiu, kai neįgalusis, turintis teisę gauti transporto išlaidų kompensaciją, atlieka bausmę laisvės atėmimo vietoje, ši kompensacija nemokama. Šis laikotarpis taip pat Laikotarpis, kai asmenys, kuriems nustatytas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis, atlieka bausmę laisvės atėmimo vietoje, neįskaitomas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytą 6 metų laikotarpį lengvųjų lengvojo automobilių automobilio įsigijimo ir jų jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijai gauti.~~

3. Šeimos (artimieji giminaičiai, tėviai, vaiko, kuriam nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), globėjai (rūpintojai), neįregistravę santuokos ir bendrą ūkį tvarkantys asmenys), auginančios neįgalų vaiką (įvaikį, globotinį, rūpintinį) iki 18 metų, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, arba neįgalų vaiką (įvaikį, globotinį, rūpintinį) iki 18 metų, kuriam iki 2005 m. liepos 1 d. buvo pripažinta visiška negalia, vieną kartą per 6 metus turi teisę gauti iki 32 MGL BSI dydžio lengvųjų lengvojo automobilių automobilio įsigijimo ir jų jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją pagal faktines išlaidas pagrindžiančius dokumentus, jei vienas iš šeimos narių turi vairuotojo pažymėjimu patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį.

Šią kompensaciją šeimos (artimieji giminaičiai, tėviai, vaiko, kuriam nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), globėjai (rūpintojai), neįregistravę santuokos ir bendrą ūkį tvarkantys asmenys) turi teisę gauti ir tuo atveju, kai neįgaliam vaikui (įvaikiui, globotiniui, rūpintiniui), sukakus 18 metų, nepertraukiamai yra nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis.

~~4. Kompensacijos Lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacija, nustatyta šio straipsnio 1 ir 3 dalyse, mokamos mokama iš valstybės biudžeto lėšų.~~

5. Transporto išlaidų kompensacijų Lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija socialinės apsaugos ir darbo ministras.“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 7¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 7¹ straipsniu:

„7¹ straipsnis. Teisės gauti transporto išlaidų kompensaciją išsaugojimas

1. Asmenys, kuriems yra nustatytas specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis, turi teisę kiekvieną mėnesį gauti 0,25 BSI dydžio transporto išlaidų kompensaciją iki nustatyto specialiojo transporto išlaidų kompensacijos poreikio termino pabaigos.

2. Laikotarpiu, kai asmenys, kuriems nustatytas specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis, atlieka bausmę laisvės atėmimo vietoje, transporto išlaidų kompensacija nemokama.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. liepos 1 d.

2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki įsigaliojant šiam įstatymui priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraičius

Kalba sutvarkyta

[Signature]
2017-10-20

Teisėkūros veėja

[Signature]
A. J. J. J. J.
2017-10-11

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO NR. XII-2507 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymą Nr. XII-2507 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas, paskirtis ir taikymas

1. Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo (toliau – šis įstatymas) tikslas – nustatyti slaugos ir priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslines kompensacijas (toliau kartu – tikslinės kompensacijos) asmenims, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis. Šis įstatymas nustato tikslinių kompensacijų finansavimo šaltinį, teisę į šias išmokas turinčius asmenis, tikslinių kompensacijų dydžius, šių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo sąlygas bei tvarką.

2. Tikslinių kompensacijų paskirtis – kompensuoti asmens, turinčio teisę gauti tikslinę kompensaciją, išlaidas, patirtas tenkinant specialiuosius nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikius. Tikslinės kompensacijos gali būti naudojamos tik slaugos, pagalbos (priežiūros) poreikiams tenkinti ir (ar) specialiosios pagalbos priemonėms įsigyti.

3. Šis įstatymas taikomas Lietuvos Respublikoje gyvenantiems:

- 1) Lietuvos Respublikos piliečiams;
- 2) Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės susitarimą pasirašiusios valstybės piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems išduoti dokumentai, patvirtinantys ar suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje;

3) užsieniečiams, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje;

4) užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje.

4. Šis įstatymas taip pat taikomas asmenims, kuriems taikomi Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentai.

5. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme.

6. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Tikslinių kompensacijų dydžio matas ir mokėjimo šaltinis

1. Tikslinių kompensacijų dydžio matas yra tikslinių kompensacijų bazė.

2. Tikslinės kompensacijos mokamos iš valstybės biudžeto lėšų.

3. Tikslinėms kompensacijoms administruoti ir savivaldybių administracijoms dalyvauti vertinant asmens savarankiškumą kasdienėje veikloje savivaldybių administracijoms skiriama iki 4 procentų tikslinėms kompensacijoms mokėti skirtų lėšų. Konkretų tikslinėms kompensacijoms administruoti ir savivaldybių administracijoms dalyvauti vertinant asmens savarankiškumą kasdienėje veikloje skiriamų lėšų procento dydį vieniams metams iki biudžetinių metų pradžios nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras. Tikslinėms kompensacijoms administruoti ir savivaldybių administracijoms dalyvauti vertinant asmens savarankiškumą kasdienėje veikloje panaudojama ne didesnė lėšų suma negu tikslinėms kompensacijoms administruoti ir dalyvauti vertinant asmens savarankiškumą kasdienėje veikloje nustatytas skiriamų lėšų procento dydis nuo panaudotų lėšų tikslinėms kompensacijoms mokėti.

4. Lėšų tikslinėms kompensacijoms mokėti ir administruoti bei savivaldybių administracijoms dalyvauti vertinant asmens savarankiškumą kasdienėje veikloje paskirstymo, pervedimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

II SKYRIUS

ASMENYS, TURINTYS TEISĘ GAUTI TIKSLINĘ KOMPENSACIJĄ, IR TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ DYDŽIAI

3 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti tikslinę kompensaciją

1. Teisę gauti slaugos išlaidų tikslinę kompensaciją turi asmenys, kuriems yra nustatytas

specialusis nuolatinės slaugos poreikis.

2. Teisę gauti priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją turi asmenys, kuriems yra nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.

4 straipsnis. Tikslinių kompensacijų dydžiai

1. Slaugos išlaidų tikslinės kompensacijos yra šių dydžių:

1) asmenims, kuriems nustatytas pirmo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis, – 2,5 tikslinių kompensacijų bazės dydžio;

2) asmenims, kuriems nustatytas antro lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis, – 1,8 tikslinių kompensacijų bazės dydžio.

2. Priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos yra šių dydžių:

1) asmenims, kuriems nustatytas pirmo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, – 1 tikslinių kompensacijų bazės dydžio;

2) asmenims, kuriems nustatytas antro lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, – 0,5 tikslinių kompensacijų bazės dydžio.

III SKYRIUS

TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO TVARKA

5 straipsnis. Tikslinių kompensacijų skyrimas ir mokėjimas

1. Tikslines kompensacijas skiria ir moka savivaldybės, kurioje gyvena asmuo, turintis teisę gauti šią išmoką, administracija. Tikslinės kompensacijos skiriamos savivaldybės administracijos direktoriaus (jo pavaduotojo) sprendimu.

2. Kreipimosi dėl tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo, tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

3. Tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarką asmenims, kuriems taikomi Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentai, nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

4. Tikslinės kompensacijos skiriamos arba jų mokėjimas atnaujinamas (pratęsiamas) asmenų, turinčių teisę gauti šias išmokas, arba jų įgaliotų asmenų, arba globėjų, jeigu šie asmenys pripažinti neveiksniais atitinkamoje srityje, arba jų sutuoktinių ar artimų giminaičių, arba socialinių paslaugų įstaigos darbuotojo prašymu. Tikslinės kompensacijos 18 metų nesukakusiems asmenims skiriamos arba jų mokėjimas atnaujinamas (pratęsiamas) jų tėvų (įtėvių) arba globėjų ar rūpintojų, arba artimų giminaičių, arba socialinių paslaugų įstaigos darbuotojo prašymu. Paskirtos tikslinės kompensacijos mokamos asmenims, turintiems teisę gauti šias kompensacijas, arba jų atstovams,

išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytą atvejį.

5. Tikslinė kompensacija, paskirta pilnamečiam asmeniui, kuris dėl sveikatos būklės negali pats atsiimti paskirtos kompensacijos, taip pat negali įgalioti, kad ją atsiimtų kitas asmuo (negali išreikšti savo valios), ir kuriam nepaskirtas globėjas ar rūpintojas (toliau – slaugomas asmuo), mokama veiksniam atitinkamoje srityje socialinės rizikos nepatiriančiam suaugusiam asmeniui, kuris yra kreipęsis į teismą dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksnio tam tikroje srityje ar ribotai veiksnio tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo, ir ši civilinė byla yra iškelta, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nurodytą atvejį.

6. Jeigu į teismą dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksnio tam tikroje srityje ar ribotai veiksnio tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo kreipiasi prokuroras arba globos ir rūpybos institucija ir ši civilinė byla yra iškelta, tikslinė kompensacija mokama veiksniam šioje srityje socialinės rizikos nepatiriančiam suaugusiam asmeniui, kuris kreipėsi į prokurorą ar globos ir rūpybos instituciją dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksnio tam tikroje srityje ar ribotai veiksnio tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytu atveju asmuo, kuris kreipiasi dėl tikslinės kompensacijos mokėjimo, turi atitikti bent vieną iš šių sąlygų:

- 1) yra deklaravęs gyvenamąją vietą arba faktiškai gyvena tuo pačiu adresu kaip ir slaugomas asmuo (pastaroji aplinkybė patvirtinama savivaldybės administracijos surašytu buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktu);
- 2) yra slaugomo asmens artimasis giminaitis arba sutuoktinis;
- 3) yra asmuo, neįregistravęs santuokos su slaugomu asmeniu, tačiau tvarkantis su juo bendrą ūkį (ši aplinkybė patvirtinama savivaldybės administracijos surašytu buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktu);
- 4) buvo slaugomo asmens globėjas (rūpintojas) iki jo pilnametystės.

8. Tikslinė kompensacija asmeniui, kuris yra kreipęsis į teismą ar prokurorą, ar globos ir rūpybos instituciją dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksnio tam tikroje srityje ar ribotai veiksnio tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo (toliau – slaugantis asmuo), mokama jo prašymu tol, kol išlieka visos šio straipsnio 5 dalyje nurodytos aplinkybės ir kol asmuo, kuris yra kreipęsis į prokurorą ar globos ir rūpybos instituciją dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksnio tam tikroje srityje ar ribotai veiksnio tam tikroje srityje arba globos (rūpybos) nustatymo, atitinka bent vieną iš šio straipsnio 7 dalyje nurodytų sąlygų, tačiau ne ilgiau, nei įsiteisėja teismo sprendimas dėl asmens pripažinimo neveiksnio tam tikroje srityje ar ribotai veiksnio tam tikroje srityje ir globos (rūpybos) nustatymo.

9. Savivaldybės administracijos direktorius (jo pavaduotojas) per 15 darbo dienų nuo prašymo skirti, mokėti jau paskirtą tikslinę kompensaciją slaugančiam asmeniui ar atnaujinti

(pratęsti) tikslinės kompensacijos mokėjimą su visais socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytoje kreipimosi dėl tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo, tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarkoje nurodytais dokumentais arba trūkstamų dokumentų gavimo savivaldybės administracijoje dienos privalo priimti sprendimą dėl tikslinės kompensacijos skyrimo, mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo) arba jau paskirtos tikslinės kompensacijos mokėjimo slaugančiam asmeniui ir apie tai raštu pranešti pareiškėjui.

10. Tikslinės kompensacijos mokamos už praėjusį mėnesį.

11. Tikslinės kompensacijos gavėjo mirties atveju apskaičiuotos tikslinės kompensacijos sumos, kurios jam priklausė ir kurių jis dėl mirties negavo, išmokamos mirusiojo įpėdinams, kuriems paveldėjimo tvarka pereina mirusio tikslinės kompensacijos gavėjo turtas, pateikusiems paveldėjimo teisės liudijimą, ir (arba) mirusįjį pergyvenusiam sutuoktiniui, pateikusiam nuosavybės teisės į sutuoktinių bendro turto dalį liudijimą.

6 straipsnis. Tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo terminai

1. Tikslinės kompensacijos skiriamos ir mokamos nuo teisės gauti tikslinę kompensaciją atsiradimo dienos, tačiau ne daugiau kaip už 6 mėnesius iki prašymo skirti tikslinę kompensaciją gavimo savivaldybės administracijoje dienos.

2. Teisės gauti tikslinę kompensaciją atsiradimo diena laikoma diena, nuo kurios asmeniui nustatomas specialusis nuolatinės slaugos arba specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.

3. Tikslinė kompensacija skiriama laikotarpiui, kurį galioja sprendimas dėl atitinkamo specialiojo poreikio nustatymo termino. Savivaldybės administracija privalo prieš mėnesį iki tikslinės kompensacijos mokėjimo termino pabaigos pranešti tikslinės kompensacijos gavėjui apie šios kompensacijos mokėjimo termino pabaigą.

4. Kai tikslinės kompensacijos gavėjui nustatomas kitoks arba kitokio lygio specialusis poreikis ir dėl to keičiasi jam priklausančios tikslinės kompensacijos dydis, naujo dydžio tikslinė kompensacija pradedama mokėti tokia tvarka:

1) kai vietoj specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikio nustatomas specialusis nuolatinės slaugos poreikis arba vietoj atitinkamo antro lygio specialiojo poreikio nustatomas atitinkamas pirmo lygio specialusis poreikis, – nuo specialiojo poreikio arba specialiojo poreikio lygio nustatymo dienos;

2) kai vietoj specialiojo nuolatinės slaugos poreikio nustatomas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis arba vietoj atitinkamo pirmo lygio specialiojo poreikio nustatomas atitinkamas antro lygio specialusis poreikis, – nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai buvo nustatytas kitas arba kito lygio specialusis poreikis.

7 straipsnis. Tikslinių kompensacijų mokėjimo sustabdymo, atnaujinimo ir nutraukimo pagrindai ir tvarka

1. Tikslinės kompensacijos neskiriamos, o paskirtos nemokamos:

1) jeigu asmuo, turintis teisę gauti tikslinę kompensaciją, gyvena švietimo įstaigoje, o likęs be tėvų globos vaikas ir (ar) vaikas, patiriantis socialinę riziką, – ir socialinės globos įstaigoje arba jeigu asmeniui, turinčiam teisę gauti tikslinę kompensaciją, palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje teikiamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų apmokamos slaugos, palaikomojo gydymo, paliatyvos pagalbos, socialinės paslaugos bei patarnavimai;

2) asmens, turinčio teisę gauti tikslinę kompensaciją, kardomojo kalinimo (suėmimo) metu;

3) jeigu asmuo, turintis teisę gauti tikslinę kompensaciją, atlieka laisvės atėmimo bausmę (išskyrus atvejus, kai bausmė atliekama atvirose kolonijose, pataisos įstaigos ar kardomojo kalinimo vietos specialiajame padalinyje (pusiaukelės namuose);

4) jeigu asmeniui, turinčiam teisę gauti tikslinę kompensaciją, taikomos priverčiamosios stacionaraus stebėjimo specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose medicinos priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonė – atidavimas į specialią auklėjimo įstaigą;

5) asmeniui, turinčiam teisę gauti tikslinę kompensaciją, persikėlus nuolat gyventi į kitą valstybę.

2. Atsiradus kuriai nors iš šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodytų aplinkybių, paskirtosios tikslinės kompensacijos mokėjimas sustabdomas nuo kitos dienos po to, kai atsirado ši aplinkybė. Atsiradus šio straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytai aplinkybei, paskirtos tikslinės kompensacijos mokėjimas nutraukiamas nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį atsirado nurodyta aplinkybė, pirmos dienos, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar Europos Sąjungos teisės aktuose nenustatyta kitaip. Išnykus šio straipsnio 1 dalyje nurodytai (nurodytoms) aplinkybei (aplinkybėms), tikslinė kompensacija skiriama arba, gavus šio įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje nurodyto asmens prašymą su visais dokumentais, jos mokėjimas atnaujinamas nuo kitos dienos po to, kai ši (šios) aplinkybė (aplinkybės) išnyko, jeigu asmens teisė gauti tikslinę kompensaciją yra išlikusi. Tuo atveju, kai savivaldybės administracija negauna informacijos apie tai, kad asmuo, kuriam paskirta tikslinė kompensacija, faktiškai gyvena Lietuvos Respublikoje, ir šios informacijos nėra atitinkamuose valstybės, žinybiniuose registruose arba valstybės, savivaldybių informacinėse sistemose, tikslinės kompensacijos mokėjimas stabdomas ir atnaujinamas socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

3. Pasibaigus tikslinės kompensacijos skyrimo laikotarpiui, tikslinės kompensacijos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai pasibaigė tikslinės kompensacijos skyrimo laikotarpis. Jeigu pakartotinai vertinant specialiuosius poreikius asmeniui

vėl nustatomas atitinkamas specialusis poreikis, bet prašymą dėl kompensacijos mokėjimo pratęsimo asmuo pateikia po to, kai tikslinės kompensacijos mokėjimas jau nutrauktas, tikslinės kompensacijos mokėjimas atnaujinamas ir tikslinė kompensacija išmokama už visą praėjusį laikotarpį, bet ne daugiau kaip už 12 mėnesių nuo tos dienos, kai buvo pateiktas prašymas pratęsti tikslinės kompensacijos mokėjimą ir reikiami dokumentai.

4. Asmuo, kuriam mokama tikslinė kompensacija, privalo pranešti savivaldybės administracijai apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytas aplinkybes per 10 dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo (sužinojimo apie šias aplinkybes) dienos.

5. Savivaldybės administracija, informuodama pareiškėją apie priimtą sprendimą skirti tikslinę kompensaciją ar mokėti jau paskirtą tikslinę kompensaciją slaugančiam asmeniui, pranešime privalo nurodyti šio straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodytą informaciją.

8 straipsnis. Tikslinių kompensacijų teikimas nepinigine forma

1. Savivaldybių administracijos prižiūri, kaip naudojamos tikslinės kompensacijos.
2. Nustačius, kad asmeniui ar slaugančiam asmeniui mokama tikslinė kompensacija naudojama ne pagal paskirtį, nurodyta kompensacija socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka teikiama nepinigine forma (socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytais socialinėmis ir (ar) kitomis asmens specialiesiems poreikiams patenkinti reikalingomis paslaugomis).
3. Tikslinės kompensacijos mokėjimas gali būti pakeistas į nurodytos kompensacijos teikimą nepinigine forma ir asmens, kuriam mokama tikslinė kompensacija, prašymu.

9 straipsnis. Permokėtų ar neteisėtai slaugančiam asmeniui išmokėtų tikslinių kompensacijų sumų grąžinimo ir (ar) išskaitymo tvarka

1. Permokėta tikslinės kompensacijos suma arba asmeniui, kuriam paskirta tikslinė kompensacija, priklausiusi, tačiau slaugančiam asmeniui neteisėtai išmokėta tikslinės kompensacijos suma grąžinama savivaldybės administracijos nustatyta tvarka.
2. Jeigu slaugantis asmuo negrąžina jam neteisėtai išmokėtos tikslinės kompensacijos sumos, ji išieškoma iš slaugančio asmens teismo tvarka. Permokėta, tačiau negrąžinta tikslinės kompensacijos suma išskaitoma iš asmens, kuriam paskirta tikslinė kompensacija, priklausančios tikslinės kompensacijos. Išskaitomos sumos dydis per mėnesį negali viršyti 20 procentų asmeniui priklausančios tikslinės kompensacijos. Esant rašytiniam asmens, kuriam mokama tikslinė kompensacija, prašymui, gali būti išskaitoma daugiau kaip 20 procentų mokėtinos tikslinės kompensacijos sumos per mėnesį. Jei tikslinės kompensacijos mokėjimas nutraukiamas, o visa permokėta suma neišskaityta, likusi permokos suma gali būti išskaitoma iš bet kurios kitos asmens gaunamos išmokos, kurią moka savivaldybės administracija (išskyrus tas išmokas, iš kurių

išieškojimas negalimas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nuostatomis), arba išieškoma teismo tvarka.

3. Tikslinės kompensacijos permoka negražinama ir neišskaitoma, jeigu ji yra susidariusi ne dėl tikslinės kompensacijos gavėjo kaltės (nesąžiningumo) ir (ar) nėra galimybės jos išieškoti iš kaltų asmenų (jų teisių ir pareigų perėmėjų) arba jeigu jos išskaitymo išlaidos didesnės už tikslinės kompensacijos permoką.

IV SKYRIUS TEISIŲ IŠSAUGOJIMAS

10 straipsnis. Asmenų iki 18 metų įgytų teisių išsaugojimas

1. Priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos vaikams invalidams, kuriems iki 2005 m. liepos 1 d. buvo nustatyta sunki ar vidutinė negalia, arba vaikams, kuriems iki 2018 m. liepos 1 d. buvo nustatytas sunkus arba vidutinis neįgalumo lygis, iki jiems nustatyto invalidumo arba neįgalumo lygio termino pabaigos skiriamos ir mokamos, netaikant reikalavimo nustatyti specialųjį nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikį, tokio paties dydžio ir tokiomis pačiomis sąlygomis kaip asmenims, kuriems nustatytas atitinkamai pirmo arba antro lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.

2. Slaugos išlaidų tikslinės kompensacijos vaikams invalidams, kuriems iki 2005 m. liepos 1 d. buvo nustatyta visiška negalia, iki jiems nustatyto invalidumo termino pabaigos skiriamos ir mokamos, netaikant reikalavimo nustatyti specialųjį nuolatinės slaugos poreikį, tokio paties dydžio ir tokiomis pačiomis sąlygomis kaip asmenims, kuriems nustatytas pirmo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis.

11 straipsnis. Sukakusių 18 metų asmenų įgytų teisių išsaugojimas

1. Teisė gauti tikslinę kompensaciją iki invalidumo, kuris buvo nustatytas iki 2005 m. liepos 1 d., arba specialiojo nuolatinės slaugos ar priežiūros (pagalbos) poreikio, kuris buvo nustatytas iki 2018 m. sausio 1 d., termino pabaigos išsaugoma šiems asmenims:

1) invalidams, kuriems nustatyta invalidumo priežastis – invalidumas nuo vaikystės;

2) invalidams, pripažintiems invalidais iki dienos (įskaitytinai), kurią jiems sukako 24 metai, taip pat asmenims, kurie dėl ligos ar traumos, atsiradusios, iki jiems sukako 24 metai, padarinių invalidais pripažinti po 24 metų sukakties dienos, tačiau ne vėliau kaip iki dienos (įskaitytinai), kurią jiems sukako 26 metai;

3) asmenims, netekusiems 60 procentų ir daugiau darbingumo, kuriems pagal iki 2018 m. sausio 1 d. galiojusią tvarką nustatytas specialusis nuolatinės slaugos arba nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis;

4) senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, kuriems pagal iki 2018 m. sausio 1 d. galiojusią tvarką nustatytas specialusis nuolatinės slaugos arba nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytiems asmenims, pripažintiems visiškos negalios invalidais, slaugos išlaidų tikslinės kompensacijos skiriamos ir mokamos, netaikant reikalavimo nustatyti specialųjį nuolatinės slaugos poreikį, tokio paties dydžio ir tokiomis pačiomis sąlygomis kaip asmenims, kuriems nustatytas pirmo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis.

3. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytiems asmenims, pripažintiems I ar II grupės invalidais, skiriamos ir mokamos atitinkamai 1 tikslinių kompensacijų bazės arba 0,5 tikslinių kompensacijų bazės dydžio priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos, netaikant reikalavimo nustatyti specialųjį nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikį, jeigu pagal iki 2005 m. liepos 1 d. galiojusią tvarką, remiantis invalidumą nustatančių įstaigų išvadomis, jiems buvo nustatytas nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros ar nuolatinės pagalbos būtinumas.

4. Šio straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytiems asmenims, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, skiriamos ir mokamos tokio paties dydžio slaugos išlaidų tikslinės kompensacijos kaip asmenims, kuriems nustatytas pirmo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis.

5. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytiems 75–100 procentų darbingumo netekusiems asmenims, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, skiriamos ir mokamos tokio paties dydžio priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos kaip asmenims, kuriems nustatytas pirmo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.

6. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytiems 60–70 procentų darbingumo netekusiems arba šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytiems asmenims, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, skiriamos ir mokamos tokio paties dydžio priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos kaip asmenims, kuriems nustatytas antro lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.

7. Kai šio įstatymo 10 straipsnyje ir šio straipsnio 1 dalyje nurodytam tikslinės kompensacijos gavėjui nustatomas pirmo arba antro lygio specialusis nuolatinės slaugos arba nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, mažesnio dydžio tikslinė kompensacija pradeda mokėti nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai buvo nustatytas atitinkamas specialusis poreikis, didesnio dydžio tikslinė kompensacija – nuo atitinkamo specialiojo poreikio nustatymo dienos.

8. Vietoj 0,5 valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio priedo, skirto specialiajam nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikiui tenkinti, kurį iki 2008 m. sausio 1 d. mokėjo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniai skyriai, paskirto 0,5 tikslinių kompensacijų bazės dydžio tikslinio priedo (toliau – tikslinis priedas)

mokėjimas tęsiamas, kol baigiasi šio priedo gavėjui pagal iki 2018 m. birželio 30 d. galiojusią tvarką nustatyto specialiojo nuolatinės slaugos poreikio (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažintos visiškos negalios) arba pagal nuo 2018 m. liepos 1 d. galiojančią tvarką nustatyto pirmo lygio specialiojo nuolatinės slaugos poreikio terminas. Tikslinis priedas mokamas šiame įstatyme nustatyta tikslinių kompensacijų mokėjimo tvarka. Tikslinio priedo mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai baigiasi asmeniui nustatyto specialiojo nuolatinės slaugos poreikio terminas.

9. Socialinio draudimo senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, kuriems iki 2017 m. sausio 1 d. paskirtų slaugos arba priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinių kompensacijų mokėjimas buvo pratęstas nenustačius specialiojo nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikio, paskirtos slaugos arba priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos mokamos iki gyvos galvos, nereikalaujant nustatyti specialųjį nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikį. Jeigu tokiems asmenims nustatomas pirmo arba antro lygio specialusis nuolatinės slaugos arba nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, tikslinė kompensacija jiems mokama šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12 straipsnis. Informacijos ir duomenų gavimas ir teikimas bei metodinės pagalbos teikimas

1. Savivaldybių administracijos tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tikslu turi teisę neatlygintinai gauti iš valstybės ir savivaldybių įmonių, institucijų, įmonių ir organizacijų, valstybės, žinybinių registrų ir valstybės, savivaldybių informacinių sistemų informaciją, duomenis, taip pat ypatingus asmens duomenis, susijusius su tikslinių kompensacijų gavėjų teistumu (laisvės atėmimo bausmės atlikimo laiką ir vietą) bei sveikata, ir juos tvarkyti.

2. Savivaldybių administracijos socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai informaciją apie tikslinių kompensacijų gavėjų skaičių, tikslinių kompensacijų dydžius, šioms išmokoms mokėti ir administruoti panaudotas valstybės biudžeto lėšas.

3. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija teikia savivaldybių administracijoms metodinę pagalbą tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo klausimais.

Lietuvos Respublikos
tikslinių kompensacijų įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/54/ES dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis (OL 2014 L 128, p. 8).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. liepos 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki įsigaliojant šiam įstatymui priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraitis

Kalba sutvarkyta

[Signature]
2017-10-20

Teksto patikrinimo vedėja
[Signature]
2017-10-20

**LIETUVOS RESPUBLIKOS NEIGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044 1, 2, 16, 18, 19, 20, 21, 23 IR 24 STRAIPSNIŲ, KETVIRTOJO IR PENKTOJO SKIRSNŲ PAVADINIMŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO
20¹ STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO
ANTI-KORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA**

Teisės akto projekto pavadinimas: Lietuvos Respublikos neigaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1, 2, 16, 18, 19, 20, 21, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas).

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas: Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinės aprėpties departamento Lygių galimybių skyriaus patarėja Daiva Zabarauskienė.

Antikorupcinio požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos: nėra.

Eil. Nr.	Kriterijus	<p>Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)</p>	<p>Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą</p>	<p>Išvada teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą</p>
		<p><i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i></p>	<p><i>pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i></p>	<p><i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i></p>
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	<p>Įstatymo projektas nesudaro neigaliesiems, neigaliųjų socialinę integraciją įgyvendinančioms institucijoms, išskirtinių ar nevienodų sąlygų.</p>		☐ tenkina ☐ netenkina
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leidiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	<p>Įstatymo projekte nėra spragų ar nuostatų, leidiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą. Priešingai, pakeitimai siūlomi, siekiant tikslinti galiojančias nuostatas, kad neliktų neregamentuotų ar ne visai aiškiai reglamentuojamų nuostatų, pavyzdžiui, Įstatymo projektu tikslinamas įstatymo tikslas, įtraukiant ir specialiųjų poreikių lygio nustatymą bei įvedant sąvoką specialiųjų poreikių lygis – asmens, sukakusio senatvės pensijos amžių, savarankiškumo netekimo mastas, nustatytas atsižvelgiant į asmens specialiuosius poreikius.</p> <p>Įstatymo projekte aiškiai nustatoma, kad specialieji poreikiai (nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos),</p>		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	<p>Pagrindimas (nurodomas konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)</p>	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<p>lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos, ugdymo, techninės pagalbos priemonių, aplinkos ir būsto pritaikymo) nustatomi neatsižvelgiant į asmens amžių, neįgalumo lygį ar darbingumo lygį. Specialieji poreikiai nustatomi kompleksiskai vertinant asmens sveikatos būklę bei galimybes būti savarankiskam kasdienėje veikloje. Asmeniui gali būti nustatytas pirmo arba antro lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis ar pirmo arba antro lygmens specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis ir (ar) specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis.</p>		
3.	<p>Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto</p>	<p>Sprendimą priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio subjekto.</p> <p>Už objektų pritaikymą neįgaliųjų specialiesiems poreikiams atsako savivaldybių institucijos ir objektų savininkai bei naudotojai. Jų sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo arba Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Taip pat skundus dėl savivaldybės pareigūnų piktnaudžiavimo ar biurokratizmo tiria Seimo kontrolieriai.</p> <p>Aprūpinimo techninėmis pagalbos priemonėmis funkcijas vykdo Techninės pagalbos neįgaliesiems centras prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Centras), kuris turi 10 teritorinių padalinių, ir savivaldybės. Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalyje patikslinta, kad savivaldybės vykdo neįgaliųjų socialinės integracijos, neįgaliųjų specialiųjų poreikių tenkinimo vertinant asmens savarankiskumą kasdienėje veikloje ir teikiant</p>		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	<p>Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinę teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)</p>	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<p>bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas, sąlygų neigaliesiems integruotis į bendruomenę sudarymo ir bendradarbiavimo su neigaliųjų asociacijomis srityse veiklą ir planuoja ją savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose.</p> <p>Savivaldybių sprendimai dėl aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis gali būti skundžiami savivaldybės administracijos direktoriui, o Centro teritorinių padalinių sprendimai dėl aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis ir kompensacijų skyrimo – Centro direktoriui (Neigaliųjų aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis ir šių priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. A1-338 „Dėl Neigaliųjų aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis ir šių priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 86 punktas).</p> <p>Neigalumo lygi, darbingumo lygi, specialiųjų poreikių lygi nustato Neigalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba).</p> <p>Savivaldybių institucijų įgaliojimai atitinka jų atliekamas funkcijas (Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 14 punktą). Butų ir kitų patalpų savininkų įgaliojimai atitinka jų atliekamas funkcijas (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.85 straipsnis).</p>		
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)			☐ tenkina ☐ netenkina
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	<p>Įstatymo projekto 8 straipsnyje nustatytas baigtinis sąrašas asmenų, kam nustatoma specialieji poreikiai; baigtinis sąrašas specialiųjų poreikių rūšių; taip pat specialiojo nuolatinės slaugos</p>		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<p>poreikio, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikio, specialiųjų poreikių lygių baigtinis sąrašas.</p> <p>Istatymo projekto 24 straipsnyje nustatytas baigtinis sąrašas asmenų, kam tenkinami specialieji poreikiai.</p> <p>Nereglamentuota.</p>		
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimties	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas		☐ tenkina ☐ netenkina
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka		☐ tenkina ☐ netenkina
8.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo tvarka		☐ tenkina ☐ netenkina
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto:	<p>9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą;</p> <p>9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno</p>	<p>Istatymo projekte numatytas kolegialus organas – Ginčų komisija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Komisija), ji nagrinėja ir sprendžia ginčus tarp asmens, pensiją ar išmoką mokančios institucijos ir Tarnybos.</p> <p>Istatymo projekto 10 straipsnyje numatyta, kad Komisijos pirmininką ir komisijos narius 5 metams skiria į pareigas ir atleidžia iš jų socialinės apsaugos ir darbo ministras. Komisijos pirmininkas ir komisijos nariai į pareigas atrenkami konkurso būdu. Komisijos pirmininku ir Komisijos nariu gali būti skiriamas nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis, turintis</p>	☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	<p>Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)</p>	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	<p>subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą;</p> <p>9.3. narių skyrimo mechanizmas;</p> <p>9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė;</p> <p>9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu;</p> <p>9.6. individuali narių atsakomybė</p>	<p>teisės ar sveikatos mokslų magistro kvalifikacinį laipsnį arba jį atitinkantį aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį pagal nurodytą išsilavinimą.</p> <p>Taip pat, kad Komisijos pirmininkas ir Komisijos nariai gali būti skiriami eiti šias pareigas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.</p>		
10.	<p>Teisės akto projekto nuostatoms įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsamiai jų taikymo tvarka</p>	<p>Įstatymo projekto 6 straipsnyje reglamentuota, kad neįgalumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras kartu su socialinės apsaugos ir darbo ministru ir švietimo ir mokslo ministru.</p> <p>Įstatymo projekto 7 straipsnio 3 dalyje reglamentuota, kad darbingumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru.</p> <p>Įstatymo projekto 8 straipsnyje nustatyta, kad specialiojo nuolatinės slaugos, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos), specialiojo lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru. Specialiųjų poreikių lygio nustatymo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.</p> <p>Įstatymo projekto 9 straipsnyje nustatyta, kad profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio nustatymo kriterijus, profesinės reabilitacijos paslaugų teikimo bei finansavimo taisyklės tvirtina</p>		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada teisės projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		socialinės apsaugos ir darbo ministras.		
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato konkrečius jo nuostatomis įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo terminus	Įstatymo projekto 8 straipsnyje yra reglamentuota, kad specialusis nuolatinės slaugos, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos), specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis gali būti nustatomas tokiais terminais: 1) 6 mėnesiams, kai specialusis nuolatinės slaugos, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis vertinamas pirmą kartą ir prognozuojamas asmens sveikatos būklės ar savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas per artimiausius 6 mėnesius; 2) vieniems metams, kai specialusis nuolatinės slaugos, specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis vertinamas pirmą kartą ir (ar) prognozuojamas asmens sveikatos būklės ar savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas per artimiausius 12 mėnesių; 3) 2 metams, kai prognozuojamas asmens sveikatos būklės ar savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas per artimiausius 24 mėnesius; 4) 6 metams, kai nustatomas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis ir prognozuojamas asmens sveikatos būklės pasikeitimas per artimiausius 72 mėnesius;	☐ tenkina ☐ netenkina	

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<p>5) neterminuoti, kai neprognozuojamas asmens sveikatos būklės, savarankiškumo kasdienėje veikloje pasikeitimas ir (ar) asmens sveikatos sutrikimai yra nuolatinio, nekontingento pobūdžio.</p> <p>Istatymo projekto 8 straipsnyje taip pat reglamentuota, kad Specialiųjų poreikių lygis gali būti nustatomas tokiais pat kaip ir specialiojo nuolatinės slaugos, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos), specialiojo lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo terminais.</p>		
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškiai jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai)	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatų, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto paketimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	objektyvumo užtikrinimo priemonės ¹			
17.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai)	Įstatymo projekte nustatytų subjektų, su kuriais susijęs Įstatymo projekto įgyvendinimas, atsakomybę reglamentuoja bendrieji atsakomybę (civilinę, administracinę, baudžiamąją ir kt.) nustatantys teisės aktai.		☐ tenkina ☐ netenkina
18.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nustatyta aiški jos skyrimo procedūra	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina

Teisės akto projekto rengėjas: Socialinės apriėpties departamento Lygių galimybių

tiesioginis rengėjas: skyriaus patarėja Daiva Zabarauskienė

(pareigos) (vardas ir pavardė) 2017.10.17
(parašas) (data)

Teisės skyriaus vyriausioji specialistė Ingrida Kliukienė

(pareigos) (vardas ir pavardė) 2017-10-17
(parašas) (data)

¹ Pavyzdžiui, aiškiai ir išsamiai išdėstytos kontroliuojančio subjekto teisės ir pareigos, nustatyta standartizuota kontrolės atlikimo procedūra, reikalaujamas fiksuoti atskirus kontrolės procedūros etapus ir jų rezultatus, atsakingų specialistų rotacija, užkirstas kelias kontroliuojančio ir kontroliuojamo subjektų tiesioginiam kontaktui be liudininkų ir panašiai.

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605 5 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 7¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO ANTI KORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA

Teisės akto projekto pavadinimas: Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 (toliau – Įstatymas) 5 ir 7 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 7¹ straipsniu įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas).

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas: Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Lygių galimybių skyriaus patarėja Daiva Zabarauskienė.

Antikorupcinių požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos: nėra.

Eil. Nr.	Kriterijus	<p>Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)</p>	<p>Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą</p>	<p>Išvada dėl teisės akto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą</p>
		<p><i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i></p>	<p><i>pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i></p>	<p><i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i></p>
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	<p>Įstatymo projektas sudaro nevienodas sąlygas šeimoms, auginančioms vaiką, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis iki 18 metų, o šiam sukakus 18 m. toliau nepertraukiamai nustatomas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, ir šeimoms, kurios slaugo neįgalų asmenį, kuriam nuolatinės slaugos poreikis pirmą kartą nustatytas sukakus 18 metų, vieną kartą per 6 metus gauti 32 bazinės socialinės išmokos (toliau – BSI) dydžio lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją.</p> <p>Įstatymo projekto 2 straipsniu siūloma keisti Įstatymo 7 straipsnio 3 dalį ir ją papildyti antra pastraipa, kuria numatoma, kad iki 32 BSI dydžio lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją šeimos turi teisę gauti ir toliau, kai neįgaliam vaikui (ivaikiui, globotiniui, rūpintiniui), sukakus 18 metų, ir toliau nepertraukiamai yra nustatytas</p>	<p>Įstatymo projektu siekiama užtikrinti šios kompensacijos gavimo tęstinumą ir užtikrinti šeimų, šiuo metu gaunančių kompensaciją, teisėtus lūkesčius. Įstatymo projektu siekiama sudaryti sąlygas šiuo metu turinčioms teisę gauti minėtą kompensaciją</p>	<p>X tenkina ☐ netenkina</p>

Eil. Nr.	Kriterijus	<p>Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)</p>	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<p>specialusis nuolatinės slaugos poreikis.</p> <p>Minėta nuostata sudaro prielaidas asmenų lygiateisiškumo principo šeimų, auginančių vaikus, kuriems specialusis nuolatinės slaugos poreikis nustatytas jau sukakus 18 metų, pažeidimui, nes šeimos, kurių vaikams nustatomas specialusis nuolatinės slaugos poreikis jiems jau sukakus 18 metų, teisės vieną kartą per 6 metus gauti 32 BSI dydžio lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją neįgyja.</p>	<p>šeimos, kurios slaugo ypač sunkios negalios vaiką, ir toliau, šiam vaikui sukakus 18 metų, pasinaudoti šia lengvata. Tokia nuostata taip pat reikštų įgytų teisių apsaugą, t. y. šeimos galėtų pagrįstai tikėtis, kad įgytos teisės bus išlaikytos nustatytą laiką ir galės būti realiai įgyvendintos. Pažymėtina, kad nesuteikus teisės jau gaunančioms šią kompensaciją šeimoms ir toliau ją gauti, būtų pažeidžiami jų teisėti lūkesčiai ir taip pakertamas pastitikėjimas</p>	

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupecinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
			<p>valstybe.</p> <p>Šiuo metu nustatyti teisę visiems asmenims, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, skirti šią kompensaciją nėra finansinių galimybių (yra apie 40 tūkst. asmenų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, ir tam tikslui per metus papildomai reikėtų skirti apie 16 mln. Eur valstybės biudžeto lėšų).</p>	
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leisiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	Įstatymo projekte nėra spragų ar nuostatų, leisiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą.		☐ tenkina ☐ netenkina
3.	Teisės akto projekte nustatyta,	Neregamentuota		☐ tenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto			☐ netenkina
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)	Neregamentuota		☐ tenkina ☐ netenkina
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	<p>Išstatymo projekto 1 straipsnyje nustatytas tikslintas baigtinis sąrašas asmenų, kurie turi teisę įsigyti vienkartinį arba terminuotą vardinį važiavimo tolumojo, vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, keleiviniais traukiniais, reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais bilietais su 80 procentų nuolaida, tiksliai nurodant sąvokų „nedarbingas“ ir „iš dalies darbingas“ reikšmes.</p> <p>Išstatymo projekto 2 straipsnyje nurodyti asmenys, turintys teisę gauti lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją:</p> <p>1. Asmenys, kuriems nustatytas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis, turi teisę vieną kartą per 6 metus gauti iki 32 BSI dydžio lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio</p>		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	<p>Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)</p>	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<p>pritaikymo išlaidų kompensaciją pagal faktines išlaidas pagrindžiančius dokumentus, jei šie asmenys gali patys vairuoti lengvąjį automobilį;</p> <p>2. Šeimos (artimieji giminaičiai, tėviai, vaiko, kuriam nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), globėjai (rūpintojai), neįregistravę santuokos ir bendrą ūkį tvarkantys asmenys), auginančios neįgalų vaiką (įvaikį, globotinį, rūpintinį), iki 18 metų, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, arba neįgalų vaiką (įvaikį, globotinį, rūpintinį) iki 18 metų, kuriam iki 2005 m. liepos 1 d. buvo pripažinta visiška negalia, vieną kartą per 6 metus turi teisę gauti iki 32 BSI dydžio lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją pagal faktines išlaidas pagrindžiančius dokumentus, jei vienas iš šeimos narių turi vairuotojo pažymėjimu patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį.</p> <p>Šią kompensaciją šeimos (artimieji giminaičiai, tėviai, vaiko, kuriam nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), globėjai (rūpintojai), neįregistravę santuokos ir bendrą ūkį tvarkantys asmenys) turi teisę gauti ir tuo atveju, kai neįgaliam vaikui (įvaikiui, globotiniui, rūpintiniui), sukakus 18 metų, jam nepertraukiamai yra nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis.</p> <p>Istatymo projekto 3 straipsnyje nurodyti asmenys, kurie išsaugo teisę gauti transporto išlaidų kompensaciją, t. y. asmenys, kuriems yra nustatytas specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis, turi teisę kiekvieną mėnesį gauti 0,25 BSI dydžio transporto išlaidų kompensaciją iki nustatyto specialiojo</p>		

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinę teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabas ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		transporto išlaidų kompensacijos poreikio termino pabaigos. Laikotarpiu, kai asmenys, kuriems nustatytas specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis, atlieka bausmę laisvės atėmimo vietoje, transporto išlaidų kompensacija nemokama.		
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimančios institucijos taikomos išimties	Įstatymo projekto 2 ir 3 straipsnyje numatyta, kad laikotarpiu, kai asmenys, kuriems nustatytas specialusis transporto išlaidų kompensacijos poreikis, atlieka bausmę laisvės atėmimo vietoje, transporto išlaidų kompensacija nemokama. Šis laikotarpis taip pat neįskaitomas į 6 metų laikotarpį lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijai gauti.		☐ tenkina ☐ netenkina
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, informavimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
8.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto: 9.1. konkretus narių skaičius,	Neregamentuota		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinę teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą; 9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą; 9.3. narių skyrimo mechanizmas; 9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė; 9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu; 9.6. individuali narių atsakomybė			
10.	Teisės akto projekto nuostatoms įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka	Įstatymo projekto 2 straipsnyje reglamentuota, kad lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos mokėjimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.		☐ tenkina ☐ netenkina
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto . projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma			
12.	Teisės akto projektas nustato konkrečius jo nuostatomis įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo terminus	Nereglamentuota		☐ tenkina ☐ netenkina
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Nereglamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką	Nereglamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai)	Nereglamentuota		☐ tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės ¹	Nereglamentuota		☐ tenkina ☐ netenkina

¹Pavyzdžiui, aiškiai ir išsamiai išdėstytos kontroliuojančio subjekto teisės ir pareigos, nustatyta standartizuota kontrolės atlikimo procedūra, reikalavimas fiksuoti atskirus kontrolės procedūros etapus ir jų rezultatus, atsakingų specialistų rotacija, užkirstas kelias kontroliuojančio ir kontroliuojamo subjektų tiesioginiam kontaktui be liudininkų ir panašiai.

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
17.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai)	Neregamentuota		☐ tenkina ☐ netenkina
18.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nustatyta aiški jos skyrimo procedūra	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina

Socialinės apriėpties departamento Lygių galimybių

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas:

Socialinės apriėpties skyriaus patarėja Daiva Zabarauskienė

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(parašas)

(data)

Teisės akto projekto vertintojas:

Teisės skyriaus vyriausioji specialistė Ingrida Kliukienė

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO NR. XII-2507 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO ANTIKORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA

Teisės akto projekto pavadinimas: Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas).

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas: Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo ir pensijų departamento Valstybinių pensijų skyriaus vedėja Inga Barauskaitė.

Antikorupcinio požūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos: nėra.

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<i>Pildo teisės akto projekto vertintojas</i>	<i>Pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>Pildo teisės akto projekto vertintojas</i>
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	Įstatymo projektas nesudaro asmenims, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis bei slaugos ir priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslines kompensacijas (toliau – tikslinės kompensacijos) mokančioms institucijoms išskirtinių ar nevienodų sąlygų.		☐ tenkina ☐ netenkina
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leidančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	Įstatymo projekte nėra spragų ar nuostatų, leidančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą.		☐ tenkina ☐ netenkina
3.	Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto	Sprendimą dėl teisių suteikimo priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio subjekto. Tikslines kompensacijas skiria ir moka savivaldybių administracijos. Jų sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Skundus dėl savivaldybės pareigūnų piktnaudžiavimo ar biurokratizmo tiria Seimo kontrolieriai.		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorporcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)	Savivaldybių vykdomųjų institucijų įgaliojimai atitinka jų atliekamas funkcijas (Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 9 punktas).		☐ tenkina ☐ netenkina
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	Įstatymo projekto 3 straipsnyje nustatytas baigtinis sąrašas asmenų, turinčių teisę gauti tikslinę kompensaciją: teisę gauti slaugos išlaidų tikslinę kompensaciją turi asmenys, kuriems yra nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis; teisę gauti priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją turi asmenys, kuriems yra nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.		☐ tenkina ☐ netenkina
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimtyys	Įstatymo projekto 7 straipsnyje nurodytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kada tikslinės kompensacijos neskiriamos ir nemokamos: 1) jeigu asmuo, turintis teisę gauti tikslinę kompensaciją, gyvena švietimo įstaigoje, o likęs be tėvų globos vaikas ir (ar) vaikas, patiriantis socialinę riziką – ir socialinės globos įstaigoje, arba asmeniui, turinčiam teisę gauti tikslinę kompensaciją, palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje teikiamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų apmokamos slaugos, palaikomojo gydymo, paliatyvosios pagalbos, socialinės paslaugos bei patarnavimai; 2) asmens, turinčio teisę gauti tikslinę kompensaciją, kardomojo kalinimo (suėmimo) metu; 3) jeigu asmuo, turintis teisę gauti tikslinę kompensaciją, atlieka laisvės atėmimo bausmę (išskyrus atvejus, kai bausmė atliekama atvirose kolonijose, pataisos įstaigos ar kardomojo		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas	<p>kalinimo vietos specialiajame padalinyje (pusiaukelės namuose);</p> <p>4) jeigu asmeniui, turinčiam teisę gauti tikslinę kompensaciją, taikomos priverčiamosios stacionaraus stebėjimo specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose medicinos priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonė – atidavimas į specialią auklėjimo įstaigą;</p> <p>5) asmeniui, turinčiam teisę gauti tikslinę kompensaciją, persikėlus nuolat gyventi į kitą valstybę.</p> <p>Kreipimosi dėl tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo, tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras. Tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarką asmenims, kuriems taikomi Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentai, nustatys socialinės apsaugos ir darbo ministras.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad sprendimai susiję su asmens duomenimis, jie negali būti viešinami.</p>		☐ tenkina ☐ netenkina
8.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka	<p>Įstatymo projekto 9 str. 3 d. numatyta, kad tikslinės kompensacijos permoka negražinama ir neišskaitoma, jeigu ji yra susidariusi ne dėl tikslinės kompensacijos gavėjo kaltės (nesąžiningumo) ir (ar) nėra galimybės jos išieškoti iš kaltų asmenų (jų teisių ir pareigų perėmėjų) arba jeigu jos išskaitymo išlaidos didesnės už tikslinės kompensacijos permoką.</p> <p>Neregamentuota.</p>		☐ tenkina ☐ netenkina
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto:			☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą; 9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą; 9.3. narių skyrimo mechanizmas; 9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė; 9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu; 9.6. individuali narių atsakomybė			
10.	Teisės akto projekto nuostatoms įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka	Įstatymo projekto nuostatoms įgyvendinti reikalingą administracinę procedūrą nustatys socialinės apsaugos ir darbo ministras.		☐ tenkina ☐ netenkina
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma	Įstatymo projekto nuostatoms įgyvendinti reikalingą administracinę procedūrą nustatys socialinės apsaugos ir darbo ministras.		☐ tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatoms įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo konkrečius	Įstatymo projekto 5 str. 9 dalyje numatyta, kad savivaldybės administracijos direktorius (jo pavaduotojas) per 15 darbo dienų nuo prašymo skirti, mokėti jau paskirtą tikslinę kompensaciją slaugančiam asmeniui ar atnaujinti (pratęsti) tikslinės		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	terminus	<p>kompensacijos mokėjimą su visais socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintoje Kreipimosi dėl tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo, tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarkoje nurodytais dokumentais arba trūkstamų dokumentų gavimo savivaldybės administracijoje dienos privalo priimti sprendimą dėl tikslinės kompensacijos skyrimo, mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo) arba jau paskirtos tikslinės kompensacijos mokėjimo slaugančiam asmeniui ir apie tai raštu pranešti pareiškėjui.</p> <p>Istatymo projekto 6 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad tikslinės kompensacijos skiriamos ir mokamos nuo teisės gauti tikslinę kompensaciją atsiradimo dienos, tačiau ne daugiau kaip už 6 mėnesius iki prašymo skirti tikslinę kompensaciją skirti gavimo savivaldybės administracijoje dienos.</p> <p>Istatymo projekto 6 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad teisės gauti tikslinę kompensaciją atsiradimo diena laikoma diena, nuo kurios asmeniui nustatomas specialusis nuolatinės slaugos arba nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis.</p> <p>Istatymo projekto 6 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad tikslinė kompensacija skiriama laikotarpiui, kurį galioja sprendimas dėl atitinkamo specialiojo poreikio nustatymo termino. Savivaldybės administracija privalo prieš mėnesį pranešti tikslinės kompensacijos gavėjui apie šios kompensacijos skyrimo termino pabaigą.</p> <p>Tikslinė kompensacija skiriama laikotarpiui, kurį galioja sprendimas dėl atitinkamo specialiojo poreikio nustatymo. Savivaldybės administracija privalo prieš mėnesį pranešti gavėjui apie šios išmokos skyrimo termino pabaigą.</p>		

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<p>Istatymo projekto 6 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad, kai tikslinės kompensacijos gavėjui nustatomas kitoks arba kitokio lygio specialusis poreikis ir dėl to keičiasi jam priklausančios tikslinės kompensacijos dydis, naujo dydžio tikslinė kompensacija pradedama mokėti tokia tvarka:</p> <p>1) kai vietoj specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikio nustatomas specialusis nuolatinės slaugos poreikis arba vietoj atitinkamo antro lygio specialiojo poreikio nustatomas atitinkamas pirmo lygio specialusis poreikis, – nuo specialiojo poreikio arba specialiojo poreikio lygio nustatymo dienos;</p> <p>2) kai vietoj specialiojo nuolatinės slaugos poreikio nustatomas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis arba vietoj atitinkamo pirmo lygio specialiojo poreikio nustatomas atitinkamas antro lygio specialusis poreikis, – nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai buvo nustatytas kitas arba kito lygio specialusis poreikis.</p> <p>Istatymo projekto 7 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad asmuo, kuriam mokama tikslinė kompensacija, privalo pranešti savivaldybės administracijai apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytas aplinkybes per 10 dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo (sužinojimo apie šias aplinkybes) dienos.</p>		
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	<p>Istatymo projekto 7 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad tikslinės kompensacijos neskiriamos, o paskirtos nemokamos:</p> <p>1) jeigu asmuo, turintis teisę gauti tikslinę kompensaciją, gyvena švietimo įstaigoje, o likęs be tėvų globos vaikas ir (ar) vaikas, patiriantis socialinę riziką – ir socialinės globos įstaigoje, arba asmeniui, turinčiam teisę gauti tikslinę kompensaciją,</p>	☐ tenkina ☐ netenkina	

Eil. Nr.	Kriterijus	<p>Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorporcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)</p>	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<p>palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje teikiamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų apmokamos slaugos, palaikomojo gydymo, paliatyvosios pagalbos, socialinės paslaugos bei patarnavimai;</p> <p>2) asmens, turinčio teisę gauti tikslinę kompensaciją, kardomojo kalinimo (suėmimo) metu;</p> <p>3) jeigu asmuo, turintis teisę gauti tikslinę kompensaciją, atlieka laisvės atėmimo bausmę (išskyrus atvejus, kai bausmė atliekama atvirose kolonijose, pataisos įstaigos ar kardomojo kalinimo vietos specialiajame padalinyje (pusiaukelės namuose));</p> <p>4) jeigu asmeniui, turinčiam teisę gauti tikslinę kompensaciją, taikomos priverčiamosios stacionaraus stebėjimo specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose medicinos priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonė – atidavimas į specialią auklėjimo įstaigą;</p> <p>5) asmeniui, turinčiam teisę gauti tikslinę kompensaciją, persikėlus nuolat gyventi į kitą valstybę.</p> <p>Minėto straipsnio 2 dalyje numatyta, kad atsiradus kuriai nors iš šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodytų aplinkybių, paskirtosios tikslinės kompensacijos mokėjimas sustabdomas nuo kitos dienos po to, kai atsirado ši aplinkybė. Atsiradus šio straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytai aplinkybei, paskirtos tikslinės kompensacijos mokėjimas nutraukiamas nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį asmuo deklaravo išvykimą iš Lietuvos Respublikos, pirmos dienos, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar Europos Sąjungos teisės aktuose nenustatyta kitaip. Išnykus šio straipsnio 1 dalyje nurodytai</p>		

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorporacinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<p>(nurodytoms) aplinkybei (aplinkybėms), tikslinė kompensacija skiriama arba, gavus šio įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje nurodyto asmens prašymą su visais dokumentais, jos mokėjimas atnaujinamas nuo kitos dienos po to, kai ši (šios) aplinkybė (aplinkybės) išnyko, jeigu asmens teisė gauti tikslinę kompensaciją yra išlikusi.</p> <p>Įstatymo projekto 7 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad tikslinės kompensacijos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai pasibaigė tikslinės kompensacijos skyrimo laikotarpis</p>		
14.	Teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką	Atsižvelgiant į tai, kad sprendimai susiję su asmens duomenimis, jie negali būti viešinami.		☐ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškiai jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai)	Įstatymo projekto 12 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Savivaldybių administracijos socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai informaciją apie tikslinių kompensacijų gavėjų skaičių, tikslinių kompensacijų dydžius, šioms išmokoms mokėti ir administruoti panaudotas valstybės biudžeto lėšas. Taip pat kontrolės (priežiūros) procedūra nustatyta Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatyme ir Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatyme.		☐ tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės ¹	Seimo kontrolierių teisės nustatytos Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnyje, o Vyriausybės atstovų – Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros		☐ tenkina ☐ netenkina

¹ Pavyzdžiui, aiškiai ir išsamiai išdėstytos kontroliuojančio subjekto teisės ir pareigos, nustatyta standartizuota kontrolės atlikimo procedūra, reikalavimas fiksuoti atskirus kontrolės procedūros etapus ir jų rezultatus, atsakingų specialistų rotacija, užkirstas kelias kontroliuojančio ir kontroliuojamo subjektų tiesioginiam kontaktui be liudininkų ir panašiai.

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorporcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
17.	Teisės akto projekte nustatyta subjektu, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai)	<p>įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje.</p> <p>Įstatymo projekte nustatytų subjektu, su kuriais susijęs Įstatymo projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybę reglamentuoja bendrieji atsakomybė (tarnybinė, civilinė, baudžiamąją ir kt.) nustatantys teisės aktai.</p> <p>Įstatymo projekto 9 straipsnyje numatytos išskaitos iš tikslinių kompensacijų: permokėta tikslinės kompensacijos suma arba asmeniui, kuriam paskirta tikslinė kompensacija, priklausiusi, tačiau slaugančiam asmeniui neteisėtai išmokėta tikslinės kompensacijos suma grąžinama savivaldybės administracijos nustatyta tvarka.</p> <p>Jeigu slaugantis asmuo negrąžina jam neteisėtai išmokėtos tikslinės kompensacijos sumos, ji išieškoma iš slaugančio asmens teismo tvarka. Permokėta, tačiau negrąžinta tikslinės kompensacijos suma išskaitoma iš asmeniui, kuriam paskirta tikslinė kompensacija, priklausančios tikslinės kompensacijos. Išskaitomos sumos dydis per mėnesį negali viršyti 20 procentų asmeniui priklausančios tikslinės kompensacijos. Esant rašytiniam asmens, kuriam mokama tikslinė kompensacija, prašymui, gali būti išskaitoma daugiau kaip 20 procentų mokėtinos tikslinės kompensacijos sumos per mėnesį. Jei tikslinės kompensacijos mokėjimas nutraukiamas, o visa permokėta suma neišskaityta, likusi permokos suma gali būti išskaitoma iš bet kurios kitos asmens gaunamos išmokos, kurią moka savivaldybės administracija (išskyrus tas išmokas, iš kurių išieškojimas negalimas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nuostatomis), arba išieškoma teismo</p>		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		tvarka. Tikslinės kompensacijos permoka negražinama ir neišskaitoma, jeigu ji yra susidariusi ne dėl tikslinės kompensacijos gavėjo kaltės (nesąžiningumo) ir (ar) nėra galimybės jos išieškoti iš kaltų asmenų (jų teisių ir pareigų perėmėjų) arba jeigu jos išskaitymo išlaidos didesnės už tikslinės kompensacijos permoką. Neregamentuota.		
18.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nustatyta aiški jos skyrimo procedūra			☐ tenkina ☐ netenkina
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas:

Socialinio draudimo ir pensijų departamento
Valstybinių pensijų skyriaus
vedėja Inga Barauskaitė

Teisės akto projekto vertintojas:

Teisės skyriaus
vyriausioji specialistė Ingrida Kliukienė

(pareigos)

(vardas ir pavardė)

(pareigos)

(vardas ir pavardė)

(parašas)

(data)

(parašas)

(data)

**DIREKTYVOS 2014/54/ES IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO NR. XII-2507
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
ATITIKTIES LENTELĖ**

2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/54/ES dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis	Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas)	Direktyvos perkėlimo (įgyvendinimo) lygis
<p>2 straipsnis. Taikymo sritis</p> <p>1. Ši direktyva taikoma šiems laisvo darbuotojų judėjimo srities aspektams, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 492/2011 1–10 straipsniuose:</p> <p><...></p> <p>c) galimybėms naudotis socialinėmis ir mokesčių lengvatomis;</p> <p><...></p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p>1 straipsnis. Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 nauja redakcija</p> <p>Pakeisti Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymą Nr. XII-2507 ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„<...></p> <p>1 straipsnis. Įstatymo tikslas, paskirtis ir taikymas</p> <p><...></p> <p>3. Šis įstatymas taikomas asmenims, kurių duomenys yra įrašyti į Lietuvos Respublikos gyventojų registrą (toliau – Gyventojų registras), išskyrus tuos, kurie Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaravę išvykimą iš Lietuvos Respublikos:</p> <p>1) Lietuvos Respublikos piliečiams;</p> <p>2) Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės susitarimą pasirašiusios valstybės piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems išduoti dokumentai, patvirtinantys ar suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje;</p> <p>3) užsieniečiams, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje;</p> <p>4) užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje.</p> <p>4. Šis įstatymas taip pat taikomas asmenims, kuriems taikomi Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentai.</p> <p><...>“</p>	Visiškas

Kaiba sutvarkyta

[Signature]
2017-10-12

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Linas Kukuras

[Signature]

Turkijos Respublikos ambasada

[Signature]
2017-10-12

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEIGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044
1, 2, 16, 18, 19, 20, 21, 23 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 7 STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605 7 STRAIPSNIO
ĮSTATYMO NR. XII-2507 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
<p>Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2017 m. balandžio 21 d. raštas Nr. (1.6.)2T-307</p>	<p>1. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 739 straipsnyje nustatyta, kad negali išieškoti iš sumų, kurios priklauso skolininkui kaip išmokos, mokamos pagal Tikslinių kompensacijų įstatymą. Atsižvelgiant į tai, nesutiktina Tikslinių kompensacijų įstatymo projekto 5 straipsnio nuostatomis, kuriomis siūloma numatyti išskaitas iš tikslinės kompensacijos.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Tikslinių kompensacijų įstatyme numatytos taisyklės, kai išieškomos neteisėtai gautos sudarančių teisinės prielaidas išieškoti neteisėtai gautas sumas, būtų sudarytos prielaidos lešos būtų naudojamos piktnaudžiauti, būtų sunku užtikrinti, kad valstybės biudžeto</p>

Kalba sutvarkyta

Lietuvos Respublikos
 Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
 Linas Kukavičius

Tiesioginis vadovas
 2017-10-17

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL NEĮGALIJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044
1, 2, 16, 18, 19, 20, 21, 23 IR 24 STRAIPSNIŲ, KETVIRTOJO IR PENKTOJO SKIRSNIŲ
PAVADINIMŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 20¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO
PROJEKTO (toliau – Projektas Nr.1), LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO
LENGVATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605 5 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 7¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Projektas
Nr.2) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO NR. XII-
2507 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(toliau – Projektas Nr.3; toliau kartu – Projektai)
(TAP-17-986(2)–17-989(2))(TAIS Nr. 16-13634(4))**

2017-11-03 Nr.NV-2795

Vilnius

Įvertinę Projektų, patikslintų įvertinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017 m. liepos 19 d. išvadoje Nr. NV-1900 pateiktas pastabas, atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų neturime, tačiau siekiant teisinio aiškumo ir tikslumo siūlome:

1. Patikslinti Projekto Nr.1 8 straipsnyje dėstomą Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalies formuluotę, atsisakant perteklinės nuostatos „pagal kompetenciją“, ir formuluoti nuostatą pašalinant neaiškumą, ar įgyvendinant šią įstatymo nuostatą išvardyti subjektai vertinamoje nuostatoje nurodytą tvarką turi priimti kartu, ar kiekvienas atskirai pagal valdymo sritį.

2. Tikslinti Projektu Nr.3 keičiamą Tikslinių kompensacijų įstatymo 7 straipsnio 2 dalies nuostatą „tuo atveju, kai savivaldybės administracija negauna informacijos“, nes vertinamoje nuostatoje nenustatoma informacijos gavimo tvarka (nėra aišku kaip, iš kokių šaltinių, savivaldybės administracija turi gauti atitinkamą informaciją, kokie subjektai privalo šią informaciją teikti ir pan.). Todėl šią nuostatą tikslinga papildyti nurodant, kad „Tuo atveju, kai savivaldybės administracija socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka negauna informacijos <...>“.

3. Tikslinti Projektu Nr.3 keičiamo Tikslinių kompensacijų įstatymo 11 straipsnio 1, 8 ir 9 dalyse nurodytus terminus, juos suderinant su Projektu Nr.1 teikiamų pakeitimų įsigaliojimo data (2018 m. liepos 1 d.).

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Aleksandr Radčenko